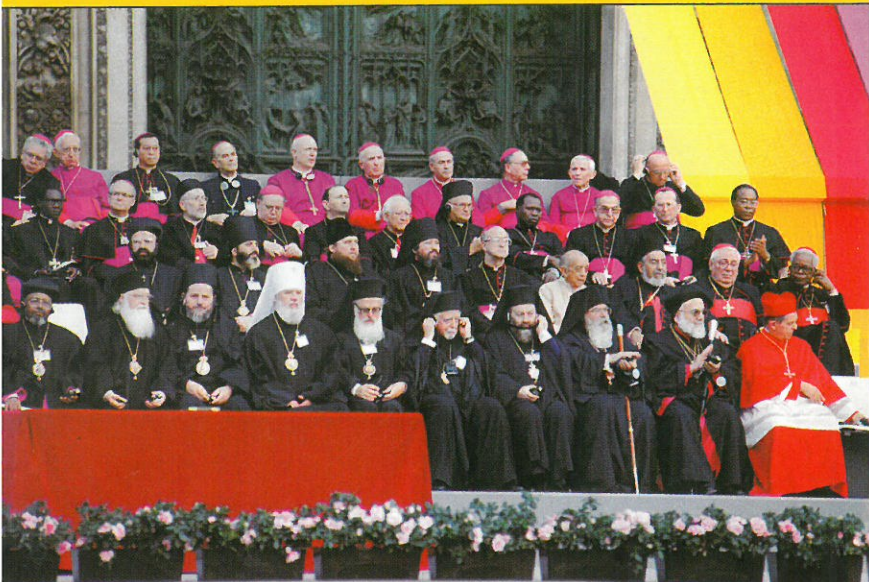

Σειρά Β΄
Συμβολή στην 'Αντι-οικουμενιστική Θεολογία

3

Οίкуμενισμός:
Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωσι
ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;

† Ἐπισκόπου Αὐλῶνος Ἀγγέλου

Οἰκουμενισμός:
Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωσι
ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;

Σειρά Β΄
Συμβολή στην Ἀντι-οικουμενιστική Θεολογία

③

**Οικουμενισμός:
Κινήσεις γιὰ τὴν ἔνωσι
ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;**

† Ἐπισκόπου Αὐλῶνος Ἀγγέλου

Ἐκδόσεις
Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων
Ἀθήνα 1998

Φωτογραφία έξωφύλλου:

**Διαθρησκευτικός Οικουμενισμός
Μιλάνο 1993: «Ζ' Συνάντησις Θρησκευῶν
γιὰ τὴν Εἰρήνην τοῦ Κόσμου».**

Ἔλαβαν μέρος τριακόσιοι (300) ἐκπρόσωποι σαράντα δύο (42) θρησκευῶν ὄλου τοῦ κόσμου.

Διακρίνονται οἱ ἐξ ὀρθοδόξων Οἰκουμενισταί, ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ρωσίας, Σερβίας, Βουλγαρίας καὶ Ἀλβανίας, ἐν μέσῳ Παπικῶν, Οὐνιτῶν, Μονοφυσιτῶν/ Ἀντιχαλκηδονίων καὶ Νεστοριανῶν ἐπισκόπων («χριστιανικὸς συνασπισμός»).

© 1998 Ἱερά Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων
Τ.Θ. 46006, 133 10 ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΑ, GREECE.
Τηλ.: (01) 24.11.380 - FAX: (01) 24.11.080

Σειρά Β'

Συμβολή στὴν Ἀντι-οικουμενιστικὴ Θεολογία - Νο 3

Τίτλοι «Σειράς»

B1: «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» καὶ Διαθρησκειακὴ Κίνησις.

B2: α. Ὁρθοδοξία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις – Κριτικὴ ἀναφορὰ σὲ ἓνα φουνταμενταλιστικὸ κείμενο τῶν Οἰκουμενιστῶν τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στὴν Γενεύη.

β. Ὁρθοδοξία καὶ Φουνταμενταλισμός – Ὁ Φουνταμενταλισμός τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν ἢ περὶ φουνταμενταλιστικοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

γ. Τὸ «Π.Σ.Ε.»: ἡ ὀρατὴ ἐκδήλωσις τῆς Unae Sanctae; - Ἡ πατερικὴ στάσις καὶ μαρτυρία τοῦ π. Ἰουστίνου Πόποβιτς.

B3: Οἰκουμενισμός: Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωσι ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;

– Ὁ ἐξωχριστιανικὸς Οἰκουμενισμὸς τοῦ Βατικανοῦ.

– Ἡ συμβολὴ καὶ εὐθύνη τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν στὸ Διαθρησκειακὸ ἄνοιγμα.

– Ἀπὸ τὸν Οἰκουμενισμὸ στὸ πανθρησκειακὸ ὄραμα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» - Εἰσαγωγὴ στὴν προβληματολογία τοῦ θέματος.

– Ὁ ρόλος τοῦ Βατικανοῦ στὴν σύγχρονη Διαθρησκειακὴ Κίνησις.

– Ἡ αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τὰ «ὄρια» τῆς Ἐκκλησίας: Ἡ διάβρωσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας στὴν Οἰκουμενικὴ καὶ Διαθρησκειακὴ Κίνησις.

– Ἡ αὐτοκριτικὴ τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ἡ κριτικὴ τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν καὶ ἡ διπλὴ κρίσις τοῦ «Π.Σ.Ε.».

– Ἡ αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ ἡ Πατερικὴ στάσις τῶν Ὁρθοδόξων.

Σκοπὸς τῆς «Σειρᾶς»

Οἱ Οἰκουμενισταὶ διαπιστώνουν ἐσχάτως μὲ ἀνησυχία, ὅτι τὸ ἀντι-οικουμενιστικὸ ρεῦμα γίνεται συνεχῶς ἰσχυρότερο μέσα στοὺς κόλπους τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, οἱ δὲ Κοινότητες τῶν Ἐνισταμένων κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ αὐξάνονται καὶ ἐνοποιοῦνται πανορθόδοξως.

Οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταί, στὴν προσπάθειά τους νὰ ἀναχαιτίσουν τὴν πανορθόδοξο αὐτὴ ἀντίδρασι, ἀποπειρῶνται - ἐκτὸς τῶν ἄλλων - νὰ περιγράψουν ὡς ἀκίνδυνη («οὐδέτερη») τὴν ἐκκλησιολογικὴ φύσι τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν» («Π.Σ.Ε.») καὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως εὐρύτερα, ἐπικαλοῦμενοι τὸ Καταστατικὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Γενεύης καὶ ἄλλα ἐπίσημα κείμενα.

Τοιοτοτρόπως ὅμως διαπράττουν τὸ λογικὸ σφάλμα τῆς «λήψεως τοῦ ζητουμένου» (*petitio principii*: τὸ ἀποδεικτέο προϋποτίθεται πρὶν αὐτὸ νὰ ἀποδειχθῆ): τὸ Σύνταγμα μιᾶς χώρας ἢ τὸ Καταστατικὸ ἑνὸς Σωματείου (τὸ «Π.Σ.Ε.» εἶναι ἓνα παν-ομολογιακὸ Σωματεῖο) δὲν ἐρμηνεύονται «ἀφαιρετικὰ» («ἰδεατά»), ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν αὐτοτελῆ ὑπόστασι, δηλαδὴ δὲν αὐτοερμηνεύονται πάντοτε οὔτε καὶ ἐκφράζουν πλήρως καὶ ἀληθῶς τὴν κατάστασι τῆς χώρας ἢ τοῦ Σωματείου, παρὰ μόνον ἂν τεθοῦν μέσα στὸ γενικώτερο κοινωνικὸ καὶ λειτουργικὸ τους πλαίσιο.

Τὸ Καταστατικὸ τοῦ «Π.Σ.Ε.» καὶ ἡ Πατριαρχικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ 1920 μαρτυροῦν μὲν πρωτογενῶς γιὰ τὴν ἐκκλησιολογικὴ ταυτότητα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Γενεύης καὶ εὐρύτερα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ἀλλὰ ἐρμηνεύονται πλήρως καὶ σαφῶς μόνον μέσῳ τοῦ γενικωτέρου πλαισίου τῆς προϊστορίας, γενέσεως, αὐξήσεως καὶ ἐξελίξεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

Ἐκεῖ ἀκριβῶς ἀποβλέπει ἡ παροῦσα «Σειρά»: νὰ παρουσιάσῃ τὸ «ἄγνωστο» πλαίσιο τοῦ «Π.Σ.Ε.» καὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ νὰ κατανοηθῇ ὁ Οἰκουμενισμὸς μέσω τοῦ «ζωτικῆς χώρου» του, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου καλλιεργεῖται σαφῶς ἕνας ἀντορθόδοξος δογματικός, κανονικός καὶ ἠθικός «μινιμαλισμός».

Ἡ «Σειρά» ἐπιδιώκει, Χάριτι Κυρίου, νὰ ἐπισημάνῃ μὲ τρόπο σοβαρὸ καὶ ὑπεύθυνο, ὅτι οἱ Ἑσχατικές καὶ Εὐχαριστιακὲς προϋποθέσεις τῆς ὀρθόδοξου κριτικῆς στάσεως ἐναντι τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἀντιλαμβάνονται βαθύτατα, ὅτι ὁ Οἰκουμενισμὸς ἀποτελεῖ μίαν ἀπολύτως νέα «ἐκκλησιολογικὴ στάσι» καὶ ἐντεῦθεν τοῦ 1920 ἔχομε κυριολεκτικῶς μίαν «Ἐκκλησιολογικὴ Νεωτερικότητα», ἡ ὁποία προεκάλεσε ριζικὴ ἀλλαγὴ στὴν θεολογικὴ σκέψι καὶ συνείδησι τῶν ὀρθόδοξων Οἰκουμενιστῶν κατὰ τὴν θεώρησι τῶν ἑτεροδόξων (ἀλλὰ καὶ ἑτεροθρήσκων) Κοινοτήτων.

Οἱ ὑπεύθυνοι τῆς «Σειρᾶς» εὐχονται νὰ εὔρουν ἀπήχησι τὰ κείμενά της καὶ οἱ μὲν ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ νὰ προβληματισθοῦν καὶ ἀνακρούσουν πρῦμναν ὅσο εἶναι καιρός, οἱ δὲ ἀντι-οικουμενισταὶ νὰ ἐργασθοῦν στὸ ἐξῆς σοβαρώτερα, ἂν θέλουν βεβαίως ὁ λόγος τους νὰ εἶναι ἀξιόπιστος καὶ ἐπομένως οἰκοδομητικός, κατανοοῦντες βαθύτατα ὅτι ὁ ἀντι-οικουμενισμὸς δὲν εἶναι εὐκόλο ἐγχείρημα, ἀλλὰ πολυῶδυνος ἄσκησις στὴν διάκρισι, τὴν ἀγάπη, τὴν ἐμβάθυνσι στὸν Πατερικὸ λόγο, καθὼς ἐπίσης καὶ γόνιμος προβληματισμὸς ἐναντι τῶν ζωντῶν προκλήσεων ἀπὸ τίς ραγδαῖες κοινωνικὲς ἐξελίξεις, ποὺ ἀπετέλεσαν κυρίως τὴν ἀφετηρία (καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι ὁ «πειρασμὸς») τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

«Συνάξεις Ὁρθοδόξου Ἐνημερώσεως»

ΟΙ «Συνάξεις Ὁρθοδόξου Ἐνημερώσεως», οἱ ὁποῖες διοργανώνονται ἀπὸ τὴν Ἱερά Μονὴ τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης Φυλῆς Ἀττικῆς, τῇ ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, ἀποβλέπουν στὴν ἐνημέρωσι τῶν εὐσεβῶν μὲ τρόπο ὑπεύθυνο καὶ σοβαρό, γιὰ τὰ φλέγοντα θέματα τῆς Πίστεώς μας καὶ ἰδίως γιὰ τὸν θανάσιμο κίνδυνο τῆς αἰρέσεως τοῦ αἰῶνος μας, τῆς παναιρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

Μέχρι τώρα ἔχουν πραγματοποιηθῆ ἕξι «Συνάξεις», οἱ ἐξῆς:

• **«Α΄ Σύναξις»** (Κυριακὴ Ὁρθοδοξίας 1990), μὲ θέμα: «Τὸ σύνδρομο τῆς “Νέας Ἐποχῆς” καὶ ἡ ἐλπίδα τῆς Ὁρθοδοξίας μας».

• **«Β΄ Σύναξις»** (Κυριακὴ Ὁρθοδοξίας 1994), μὲ θέμα: «Ἀπὸ τὸν Οἰκουμενισμό στὸ πανθηρησκειακὸ ὄραμα τῆς “Νέας Ἐποχῆς” καὶ ἡ εὐθύνη τῶν ὀρθοδόξων».

• **«Γ΄ Σύναξις»** (Κυριακὴ Ὁρθοδοξίας 1995), μὲ θέμα: «Ὁ ρόλος τοῦ Βατικανοῦ στὴν σύγχρονη Διαθηρησκειακὴ Κίνησι καὶ ἡ μεγάλη πτώσις τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν».

• **«Δ΄ Σύναξις»** (Κυριακὴ Ὁρθοδοξίας 1996), μὲ θέμα: «Ἡ αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τὰ “ὄρια” τῆς Ἐκκλησίας: Ἡ διάβρωσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιολογίας στὴν Οἰκουμενικὴ καὶ Διαθηρησκειακὴ Κίνησι».

• **«Ε΄ Σύναξις»** (Κυριακὴ Ὁρθοδοξίας 1997), μὲ θέμα: «Οἰκουμενισμός: Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωσι ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;».

• **«ΣΤ΄ Σύναξις»** (Κυριακὴ Ὁρθοδοξίας 1998), μὲ θέμα: «Ἡ αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ ἡ Πατερικὴ στάσις τῶν Ὁρθοδόξων.».

Περιεχόμενα

A. Θεμελιώδεις Ἐκκλησιολογικαὶ Ἀρχαὶ.....	13
B. Οἱ δεήσεις τῆς Ὁρθοδοξίας γιὰ τὴν ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν.....	20
1. «Υπὲρ εὐσταθείας τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως».....	21
2. «Ἴνα πάντες ἔν ὡσιν».....	28
Γ. Διάλογοι ἢ ἀναγνώρισις τῶν αἰρέσεων;.....	34
1. Πρῶτος κύκλος: Προσέγγισις καὶ συνεργασία.....	36
2. Δεύτερος κύκλος: Οἰκουμενικὴ Θεολογία.....	43
3. Τρίτος κύκλος: Θεολογικοὶ Διάλογοι	
α. Τὸ φάσμα τῶν Διαλόγων.....	51
β. Τὰ θεμέλια τῶν Διαλόγων.....	52
γ. Ἐπέτυχαν οἱ Διάλογοι;.....	55
γ1. Ἐντὸς τοῦ «Π.Σ.Ε.».....	56
γ2. Ὁδηγήθησαν σὲ ἀδιέξοδο.....	57
I. Διάλογος μὲ τοὺς Παλαιοκαθολικοὺς.....	57
II. Διάλογος μὲ τοὺς Ἀγγλικανοὺς.....	59
III. Διάλογος μὲ τοὺς Λουθηρανοὺς.....	61
γ3. Ἀναξιοπιστία στοὺς Διαλόγους.....	63
I. Διάλογος τῶν Παλαιοκαθολικῶν μὲ τοὺς ὀρθοδόξους καὶ τοὺς Ἀγγλικανοὺς.....	63
II. Διάλογος μὲ τοὺς Παπικοὺς (θέμα Οὐνίας) ...	64
III. Προβλήματα μὲ τὶς ἐορτὲς τῆς Οὐνίας.....	66
γ4. Δογματικὸς «μινιμαλισμὸς».....	72
I. Διάλογος μὲ τοὺς Παπικοὺς («Ἀδελφαὶ Ἐκκλησία»).....	72
II. Διάλογος μὲ τοὺς Μονοφυσίτας/ Ἀντιχαλκηδονίους.....	73
Δ. Ἀνακεφαλαίωσις - Προτάσεις.....	76

Ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ Ἐπισκόπου Αὐλώνος κ. Ἀγγέλου μὲ τίτλο «Οἰκουμενισμός: Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωσι ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;» ἐξεφωνήθη ὡς Εἰσήγησις στὴν «Ε΄ Σύναξι Ὁρθοδόξου Ἐνημερώσεως», τὴν 3/16.3.1997, Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, στὴν Ἀθήνα.

Ἡ Εἰσήγησις παρουσιάσθηκε καὶ τὴν 17/30.3.1997, Γ΄ Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν, στὴν Θεσσαλονίκη, ὡς καὶ τὴν 31.3/13.4.1997, Ε΄ Κυριακὴν τῶν Νηστειῶν, στὴν Πάτρα, ἀπὸ τὸν ἴδιο ὁμιλητῆ.

Κυκλοφορεῖ σχετικὴ ὁμότιτλος βιντεοταινία (163'), ἡ ὁποία περιλαμβάνει τὴν Εἰσήγησι καὶ τὰ ὀπτικά «ντοκουμέντα», τὰ ὁποία προεβλήθησαν καὶ τεκμηρίωσαν ἀπόλυτα τὴς ἀναπτυχθεῖσες ἀπόψεις τῆς «Ε΄ Συνάξεως», ἦσαν δὲ χωρισμένα σὲ τρεῖς ἐνότητες μὲ τοὺς ἐξῆς ἐνδεικτικoὺς τίτλους: I. «Οἰκουμενισμός: Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωσι ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;», II. «Παπισμός: Αἵρεσις ἢ "Ἀδελφὴ Ἐκκλησία";», III. «Μονακό, 8.11.1996: Διάλογος γιὰ τὴν ἔνωσι ἢ λατρευτικὸς συγκρητισμός;».

Τὸ κείμενο τῆς Εἰσηγήσεως δημοσιεύεται γιὰ πρώτη φορά, βελτιωμένο, συμπληρωμένο καὶ πλήρως ὑπομνηματισμένο.

*Οἰκουμενισμός:
Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωσι
ἢ συγκρητιστικὴ αἵρεσις;*

A. Θεμελιώδεις Ἐκκλησιολογικαὶ Ἀρχαὶ

ΕΠΕΙΔΗ θὰ ἐξετάσω κυρίως τοὺς Διαλόγους τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ τὶς ἐπιπτώσεις ποὺ συνεπάγεται ἡ συμμετοχὴ τῶν ὀρθοδόξων εἰς αὐτούς, θὰ ἤθελα ἐν πρώτοις νὰ προσέξωμε ἓνα πολὺ χαρακτηριστικὸ κείμενο τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Θὰ διαπιστώσωμε, ἐπεξηγῶ εἰσαγωγικῶς, δύο βασικὲς θέσεις:

πρῶτον· ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος δὲν ἀποκλείει τοὺς Διαλόγους μὲ τοὺς αἰρετικούς, μάλιστα μᾶς ὑποδεικνύει, πῶς πρέπει νὰ διεξάγωνται: μὲ ἀγάπη, εὐγένεια, ὑπομονὴ καὶ σύνεσι·

δεύτερον· ὁ Ἅγιος καθορίζει, ποιοὶ πρέπει νὰ διεξάγουν τοὺς Διαλόγους, διότι ὑφίστανται ὅπως-δήποτε κίνδυνοι.

Ἄς ἰδοῦμε ὁμως τὸ χρυσοστομικὸ κείμενο:

«Διὰ δὴ ταῦτα παρακαλῶ πάντας ὑμᾶς, καθάπερ τοὺς φρενίτιδι περιπεσόντας νόσῳ καὶ παραπαίοντας, κατὰ δύναμιν τὴν ὑμετέραν πειρᾶσθαι θεραπεύειν μετὰ προσηνείας καὶ ἐπιεικειᾶς αὐτοῖς διαλεγομένους· καὶ γὰρ ἐξ ἀπονοίας αὐτοῖς τὸ δόγμα τοῦτο ἐτέχθη, καὶ πολὺ τῆς διανοίας αὐτῶν τὸ φύσημα·

τὰ δὲ φλεγμαίνοντα τῶν τραυμάτων οὐδὲ ἐπιβολὴν χειρὸς ἀνέχεται, οὐδὲ ἀφὴν ὑπομένει τραχυτέραν. Διὰ τοῦτο οἱ σοφοὶ τῶν ἰατρῶν μαλακῇ τινι σπογγίᾳ τὰ τοιοῦτα καταψήχουσιν ἔλκη.

Ἐπεὶ οὖν καὶ τούτοις ἔλκος ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ φλεγμαῖνον, ὥσπερ ἀπαλῆ τινη σπογγιᾷ ὕδωρ καὶ πότιμον σπῶντες, οὕτω τὰ εἰρημένα ἅπαντα, καταντλήσαντες πειρώμεθα καταστέλλειν αὐτῶν τὸ φύσημα, καὶ τὸν ὄγκον καθαιρεῖν ἅπαντα·

κἂν ὑβρίζωσι, κἂν λακτίζωσι, κἂν ἐμπτύωσι, κἂν ὀτιοῦν ποιῶσι, μὴ καταλείψης τὴν ἰατρειάν, ἀγαπητέ· τοὺς γὰρ ἄνθρωπον παραπλήγα θεραπεύοντας ἀνάγκη πολλὰ τοιαῦτα ὑπομένειν· ἀλλ' ὁμως οὐδὲ οὕτως ἀφίστασθαι χρή, ἀλλὰ δι' αὐτὰ μὲν οὖν ταῦτα μάλιστα αὐτοὺς ταλανίζειν καὶ δακρῦειν χρή, ὅτι τοιοῦτον αὐτῶν τῆς ἀρρωστίας ἐστὶ τὸ εἶδος.

Ταῦτα πρὸς τοὺς ἰσχυροτέρους λέγω καὶ ἀνεπηρεάστους, καὶ δυναμένους ἐκ τῆς ἐκείνων ὁμιλίας μηδεμίαν παραδέξασθαι βλάβην· ὡς εἴ τις ἀσθενέστερος εἴη, φευγέτω τούτων τὰς συνουσίας, ἀποπηδάτω τοὺς συλλόγους, ὥστε μὴ τὴν τῆς φιλίας ὑπόθεσιν ἀφορμὴν ἀσεβείας γενέσθαι...

Ἴν' οὖν μὴ τὰ μέγιστα ἑαυτοὺς παραβλάψωμεν, φεύγωμεν αὐτῶν τὰς συνουσίας, εὐχόμενοι μόνον καὶ παρακαλοῦντες τὸν φιλόανθρωπον Θεόν, τὸν θέλοντα πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας ἐλθεῖν, ἀπαλλάξαι μὲν αὐτοὺς τῆς πλάνης, καὶ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐπαναγαγεῖν δὲ ἐπὶ τὸ τῆς γνώσεως φῶς»¹.

1. Ἰ. Χρυσοστόμου, PG τ.48, στλ. 718 («Πρὸς Ἄνομοίους περὶ Ἀκαταλήπτου», Λόγος Β', § ζ').

• **Γιὰ τὸ θέμα** τῆς στάσεώς μας ἔναντι τῶν αἰρετικῶν, βλ. ἄρθρον «Τὸ δόγμα δὲν καταπολεμεῖ τὴν ἀγάπην» - Ἀπὸ τὸν ἄκριτο ζηλωτισμὸ στὸν βόθυνο τῆς αἵρέσεως» (περιοδ. «**Ἄγιος Κυπριανός**», ἀριθ. 280/Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1997, σελ. 265 ἔ.).

[«Σὰς παρακαλῶ ὅλους νὰ προσπαθῆτε ὅσο δύνασθε νὰ θεραπεύετε (νὰ ἐπαναφέρετε δηλαδὴ στὴν ὀρθὴ πίστι τοὺς αἰρετικούς), συζητώντας μαζί τους μὲ καλωσύνη καὶ ἐπιείκεια, ὅπως ἀκριβῶς κάμνομε μὲ ἐκείνους ποὺ προσεβλήθησαν ἀπὸ διανοητικὴ ἀσθένεια καὶ παραφέρονται καθ' ὅσον ἡ αἰρετικὴ τους διδασκαλία εἶναι ἀποτέλεσμα παραφροσύνης καὶ ὁ ἐγώισμός τους εἶναι πολὺ μεγάλος.

Τὰ τραύματα ὅμως ἐκεῖνα ποὺ προκαλοῦν φλεγμονή, δὲν ἀνέχονται οὔτε χέρι νὰ τὰ ἀγγίξη, οὔτε ὑποφέρουν δυνατὴ πίεσι· γι' αὐτοὶ οἱ σοφοὶ ἰατροὶ καθαρίζουν ἐλαφρὰ τὶς πληγὰς αὐτὲς μὲ κάποιον μαλακὸ σφουγγάρι.

Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ μέσα στὴν ψυχὴ αὐτῶν (τῶν αἰρετικῶν) ὑπάρχει φλεγμονή, ὅπως ἀκριβῶς - παίρνοντας μαλακὸ σφουγγάρι - καθαρίζομε τὴν πληγὴ μὲ καθαρὸ καὶ πόσιμο νερό, ἔτσι ἄς προσπαθοῦμε νὰ περιορίσωμε τὴν ἀλαζονεία αὐτῶν καὶ νὰ καθαρίζωμε τὸν ὄγκο τους, χρησιμοποιώντας μὲ καλωσύνη ὅλα ἐκεῖνα ποὺ εἶπαμε μέχρι τώρα.

Καὶ ἂν ὑβρίζουν καὶ ἂν κλωτσοῦν καὶ ἂν φτύνουν καὶ κάνουν ὀτιδήποτε παρόμοιο, νὰ μὴ ἐγκαταλείψης, ἀγαπητέ, τὸ ἔργο τῆς θεραπείας· διότι ἐκεῖνοι ποὺ θεραπεύουν ἄνθρωπο παράφρονα εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ ὑπομένουν πολλὰ παρόμοια· παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν πρέπει νὰ παραιτοῦνται ἀπὸ τὴν προσπάθειά τους, ἀλλ' ἀκριβῶς γι' αὐτὰ πρέπει βέβαια νὰ κακοτυχίζωμε τοὺς αἰρετικούς καὶ νὰ δακρῦζωμε γι' αὐτούς, διότι εἶναι τέτοιο τὸ εἶδος τῆς ἀσθενείας, ἀπὸ τὸ ὁποῖο προσεβλήθησαν.

Αὐτὰ ὅμως τὰ λέγω στοὺς πιὸ δυνατοὺς στὴν πίστι, γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχει

κανέναν κίνδυνον νά έπηρεασθούν και νά ύποστούν βλάβη από τήν συναναστροφή τους μέ τους αίρετικούς. Έπομένως, άν κάποιος δέν έχη δυνατή πίστι, νά άποφεύγη τις συναναστροφές μαζί τους και νά άπομακρύνεται από τις συνελεύσεις τους, ώστε νά μή γίνη ή φροντίδα γιά τήν έπιστροφή τών αίρετικών στην όρθή πίστι, άφορμή νά χάση ό ίδιος τήν πίστι του...

Γιά νά μή βλάψωμε λοιπόν πάρα πολύ τους έαυτούς μας, άς άποφεύγωμε νά συναναστροφώμεθα τους αίρετικούς· νά προσευχώμεθα μόνον και νά παρακαλούμε τόν φιλόανθρωπο Θεό, ό Όποίος θέλει όλοι οι άνθρωποι νά σωθούν και νά γνωρίσουν τήν άλήθεια, νά τους άπαλλάξη από τήν πλάνη και τήν παγίδα του διαβόλου και νά τους έπαναφέρη στο φώς τής γνώσεως»].

* * *

Άς έπιμείνωμε στο δεύτερο μέρος, στην τελική προτροπή του Άγίου:

«Ταύτα πρός τους ίσχυροτέρους λέγω και άνεπηρέαστους, και δυναμένους έκ τής εκείνων όμιλίας μηδεμίαν παραδέξασθαι βλάβην».

Άρά γε, ποιές είναι εκείνες οι προύποθέσεις, οι όποιες άποτελούν ένα ίσχυρό θεμέλιο γιά τους Όρθοδόξους που συμμετέχουν σε Διαλόγους μέ έτεροδόξους, ώστε νά είναι και νά διατηρηθούν ίσχυροι και άνεπηρέαστοι και χωρίς κίνδυνο βλάβης;

Τις προύποθέσεις αυτές άνευρίσκομε στην Πατερική Παράδοσι και άποτελούν θεμελιωδέστατες Άρχές τής Όρθοδόξου Έκκλησιολογίας, είναι δε οι εξής:

Πρώτη Άρχή: Μία και μοναδική άληθής Έκ-

κλησία ὑπάρχει, ἡ ὁποία ταυτίζεται ὄντολογικῶς μετὰ τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία· κάθε ἄλλη χριστιανικὴ Κοινότης, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ταυτότητα/ἐνότητα Πίστεως μετὰ τὴν Ὁρθοδοξία, εἶναι αἰρετικὴ καὶ ἐκτὸς τοῦ περιβάλλου τῆς Ἀληθείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Μέγας Φώτιος ἐν προκειμένῳ εἶναι σαφέστατος:

«Μία ἐστὶν ἡ τοῦ Χριστοῦ Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, οὐ πλείους οὐδὲ δύο· συναγωγαὶ πονηρευομένων εἰσὶ τὰ παρὰ ταύτην συνέδρια καὶ σύνοδος ἀθετούντων· οὕτω φρονούμεν οἱ ἀληθινοὶ Χριστιανοί, οὕτω πιστεύομεν, οὕτω κηρύττομεν»².

Δευτέρα Ἀρχή· Μόνον ἐντὸς τῆς Μιᾶς καὶ μοναδικῆς Ἐκκλησίας, δηλαδὴ τῆς Ὁρθοδόξου, παρέχεται ἀσφαλῶς ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία, διότι μόνον Αὐτὴ (ἡ Ἐκκλησία) εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ μόνον ὅσοι ἀποτελοῦν μέλη τοῦ Σώματος Αὐτοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ κοινωνοῦν μετὰ τὴν Κεφαλὴ Του ποὺ εἶναι ὁ Χριστός.

Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος εἶναι κατηγορηματικὸς στὸ θέμα αὐτό:

«Εἰ γὰρ σῶμά ἐσμεν τοῦ Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους, καὶ ταύτη (οὕτως) Ἐκεῖνος ἡμῶν κεφαλὴ, τῶν οὐκ ὄντων ἐν τῷ σώματι οὐδὲ εἰς μέλη τελούντων οὐκ ἂν εἶη κεφαλὴ»³.

Περαιτέρω, ὁ χρυσοστομικὸς κάλαμος δηλώνει ἀναλυτικώτερα, ὅτι κανεὶς ἀπὸ αὐτοῦς, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται *«τῆς Καθολικῆς Ἐξωθεν Ἐκκλησίας*

2. Μ. Φωτίου, «Κατὰ τῆς θεοπασχιστῶν αἰρέσεως», Ἐπιστολὴ 284, ἐν «Eristvlae et Amphilichia», Β. Laourdas et L.G. Westerink, σελ. 14, στχ. 375, Λειψία 1985.

3. Ἱ. Χρυσόστομου, PG τ. 61, σλ. 214 (Εἰς τὴν Α' Κορινθ., Ὁμιλία ΚΣΤ', § 8').

καί Πίστεως», είναι δυνατόν νά μετέχη τοῦ Χριστοῦ καί νά ἔχη ἐλπίδα σωτηρίας⁴.

Αὐτές οἱ ἀπόλυτες καί ἀμετακίνητες Ἐκκλησιολογικές Ἀρχές τῆς Ὁρθοδοξίας ἀποτελοῦν τὰ ἀδιάσειστα θεμέλια τῆς στάσεως τῶν Ἀγίων Πατέρων ἔναντι τῶν αἰρετικῶν καί τῆς σχετικῆς ποιμαντικῆς δραστηριότητός των, εἰδικώτερα δὲ σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς Διαλόγους.

* * *

Πρέπει νά ὑπογραμμισθῇ ἐντόνως, ὅτι ὁ «ἀποκλειστικὸς καὶ μοναδικὸς δεσπότης παράγων εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν σχέσεων τῶν ὀρθοδόξων πρὸς τοὺς αἰρετικούς εἶναι», κατὰ τὴν Πατερικὴ Παράδοσι, «ἡ ἐπαναφορὰ αὐτῶν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν»⁵.

Καὶ οὐδέποτε καθίσταται αὐτοσκοπὸς ἡ ἐπικοινωνία, ἡ ἀνάμιξις, ἡ συνύπαρξις καί πολὺ περισσότερο ἡ συνεργασία μὲ αἰρετικούς «συλλόγους», ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀπαγορεύεται αὐστηρότατα:

4. Ἰ. Χρυσοστόμου, PG τ. 59, στλ. 725 («Εἰς τὸ Πάσχα α'): «Μὴ δὲ προσήκειν Ἐκκλησίᾳ τὴν σωτηρίαν ταύτην ἐπιστάμεθα, καὶ μηδένα τῆς Καθολικῆς ἐξωθεν Ἐκκλησίας καὶ πίστεως μετέχειν Χριστοῦ δυνάμενον, μηδὲ σώζεσθαι. Καὶ ταῦτα εἰδότες... οὐδὲ ταῖς ἀθέοις αἰρέσεσιν ἀπονέμομέν τι πρὸς τὴν ἐλπίδα, ἀλλὰ παντελῶς ἐξω τῆς ἐλπίδος τίθεμεν αὐτάς, ἅτε δὴ μηδὲ τὴν θραχυτάτην ἐχούσας Χριστοῦ μετουσίαν, ἀλλὰ κενῶς ἐπιφημιζούσας ἑαυταῖς τὸ σωτήριον ὄνομα πρὸς ἀπάτην καὶ θλάβην τῶν ὀνόματι καὶ σχήματι μᾶλλον ἢ ἀληθείᾳ προσέχειν δυναμένων... Μῆτε (ἀνευ Χριστοῦ σώζεσθαι) τοὺς νῦν παραδιδάσκοντας καὶ τὴν ἀλήθειαν παραχάραττοντας καὶ μάταια παρασκευάζοντας Ἐκκλησιῶν σχήματα τε τῆς ἀληθείας ἐκτός καὶ ἀλλότρια Χριστοῦ, τοὺς τοιοῦτους μῆτε Χριστιανοὺς ὀνομαζέτω τις, μῆτε κοινωνίαν αἰρείσθω πρὸς αὐτούς· οὐ γὰρ ἐξεστίν· ἐπεὶπερ οὐκ ἐκκομίζεται τῆς ἱερᾶς οἰκίας τὸ θῦμα, οὐδὲ εἰς κοινωνίαν τοῖς ἐξω προσφέρεται».

5. Κωνσταντίνου Δωρ. Μουρατίδου, Οἰκουμενικὴ Κίνησις: Ὁ σύγχρονος μέγας πειρασμὸς τῆς Ὁρθοδοξίας, σελ. 66-67, ἐκδόσεις «Ὁρθοδόξου Τύπου», Ἀθῆναι 1973, ὑπογραμ. ἡμέτ.

«Φευγέτω», προτρέπει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, «φευγέτω τούτων (τῶν αἰρετικῶν) τὰς συνουσίας (συναναστροφάς), ἀποπηδάτω τοὺς **συλλόγους**, ὥστε μὴ τὴν τῆς φιλίας ὑπόθεσιν ἀφορμὴν ἀσεβείας γενέσθαι»⁶.

Καὶ ἄλλοῦ πάλιν ἐπιμένει ὁ Ἅγιος Πατήρ:

«Ἀποστρεφόμεθα τῶν αἰρετικῶν τοὺς **συλλόγους**, ἐχώμεθα δὲ διηνεκῶς τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ βίον ἀκριβῆ καὶ πολιτείαν τοῖς δόγμασιν ἴσῃν ἐπιδειξώμεθα»⁷.

Μάλιστα εἶναι τόση ἡ προσοχὴ καὶ ἀκρίβεια τῶν Ἁγίων Πατέρων στὰ ζητήματα τῶν σχέσεων μὲ τοὺς αἰρετικούς, ὥστε ὁ Ὅσιος Θεόδωρος Στουδίτης διακηρύσσει:

«**Μέγιστα ἀπειλαὶ** κείνται, παρὰ τῶν Ἁγίων ἐκφωνηθεῖσαι, τοῖς συγκαταβαίνουσιν αὐτῇ (τῇ αἵρέσει) **μέχρι καὶ συνεσιτάσεως**· «**κἂν ἐν βρώματι, καὶ πόματι καὶ φιλίᾳ συγκάτεισι** (ὁ ὀρθόδοξεῖν δοκῶν) τοῖς αἰρετικοῖς, **ὑπεύθυνος τοῦ Χρυσοστόμου ἢ ἀπόφασις**· ἐπεὶ καὶ παντὸς Ἁγίου»⁸.

6. Ἱ. Χρυσόστομος, PG τ. 48, στλ. 718 («Πρὸς Ἀνομοίους περὶ Ἀκαταλήπτου», Λόγος Β', § ζ').

7. Ἱ. Χρυσόστομος, PG τ. 56, στλ. 256 («Ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, προειρηκότος [ἐπισκόπου] ὀλίγα εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, εἰς τὸ "Οὐδέποτε ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖ ὁ Υἱὸς οὐδέν, ἐὰν μὴ τι βλέπη τὸν Πατέρα ποιῶντα"», § ζ').

8. Ὅσιου Θεοδώρου Στουδίτου, PG τ. 99, στλ. 1048CD (Ἐπιστολὴ ΛΘ' «Θεοφίλω ἡγουμένω», E.L.I.).

Β. Οι δεήσεις τῆς Ὁρθοδοξίας γιὰ τὴν ἔνωσι τῶν Ἐκκλησιῶν

ΕΥΛΟΓΩΣ, μετὰ ἀπὸ τὴν ἐκθεσι τῶν Πατερικῶν αὐτῶν θέσεων, θὰ ἔθετε κανεὶς τὸ ἐρώτημα: «ἐφ' ὅσον λοιπὸν οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἐπιτρέπουν τοὺς Διαλόγους, ἔστω καὶ μὲ προϋποθέσεις, γιατί ἀντιτίθεσθε εἰς αὐτούς;».

Καὶ θὰ ἦταν δυνατόν νὰ προστεθῇ ἀκόμη ἓνα φαινομενικὰ εὐλόγο ἐρώτημα: «Γιατὶ ἀνησυχεῖτε γιὰ τίς ἐνωτικὲς προσπάθειες, ἐφ' ὅσον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας νυχθημερὸν δέεται «ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως», ἡ δὲ ἔνωσις τῶν χριστιανῶν εἶναι θέλημα Κυρίου καὶ γι' αὐτὸ προσευχήθηκε πρὸ τοῦ Πάθους Του στὸν Οὐράνιο Πατέρα «ἵνα πάντες ἔν ὧσιν»;».

Θὰ πρέπει λοιπὸν νὰ ἀπαντήσωμε στὰ ἐρωτήματα αὐτά, ἐφ' ὅσον μάλιστα αὐτὰ ἀποτελοῦν καὶ τὰ προσφιλεῖ ἐπιχειρήματα τῶν Οἰκουμενιστῶν, οἱ ὁποῖοι ὅταν ἀντιμετωπίζουν τὴν τεκμηριωμένη κριτικὴ τῶν εὐσεβῶν ἀντι-οικουμενιστῶν, τὰ χρησιμοποιοῦν ὡς εὐκόλη λύσι καὶ διέξοδο.

* * *

Εἰσαγωγικῶς, διευκρινίζω ὅτι τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ ἔχουν κατ' οὐσίαν παραπλανητικὸν χαρακτήρα, διότι δημιουργοῦν τὴν λανθασμένη ἐντύπωσι, ὅτι στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι ἔχομε μόνον Διαλόγους, ἢ ἀκριβέστερον μόνον θεολογικοὺς Διαλόγους.

Εἶναι καιρὸς ὅμως νὰ συνειδητοποιηθῇ πλήρως, ὅτι **συμμετοχὴ στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι δὲν σημαίνει μόνον Διαλόγους.**

Αὐτὸ ἄλλωστε εἶναι καὶ τὸ **κεντρικὸ θέμα**, στὸ ὁποῖο ἐπέιγομαι νὰ φθάσω καὶ στὸ ὁποῖο θὰ

ἤθελα ἀπόψε νά ἐστιάσωμε τήν προσοχή μας, ἐπειδὴ εἶναι κυριολεκτικὰ θέμα - κλειδί.

Ἄλλὰ ἄς ἐξετάσωμε προηγουμένως τήν ὀρθόδοξη ἀποψὶ στὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα θέτουν τὰ εὐλογοφανῆ αὐτὰ ἐρωτήματα.

* * *

1. «Ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως»

Ἄρά γε, ὅταν οἱ εὐσεβεῖς προτρέπωνται ἀπὸ τὸν Διάκονο νά δεηθοῦν «ὕπὲρ εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν», προτρέπονται κατ' οὐσίαν νά προσευχηθοῦν ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν διαφόρων αἰρετικῶν Κοινοτήτων, νοουμένων ὁμοῦ ὡς Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν;

Ἀσφαλῶς, ὄχι! Μία τοιαύτη ἐρμηνεῖα θὰ ἀποτελοῦσε δεινότητὴ ἀσέβειαν.

Ὡς «Ἁγίας Ἐκκλησίας» ἢ ἱερὰ Παράδοσις θεωρεῖ καὶ ἀποκαλεῖ τὶς κατὰ τόπους Ἀγιώτατες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης, οἱ Ὅποιες εὐρισκόμενες ἐν κοινωνία Πίστεως καὶ Ἀγάπης τελείας, συναποτελοῦν τὴν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν⁹.

9. Τὸ συναποτελεῖν δὲν πρέπει νά νοηταὶ ἀθροιστικῶς κάθε Τοπικὴ Ἐκκλησία εἶναι πλήρης Ἐκκλησία, ταυτιζομένη πρὸς τὸ ὅλον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ καλεῖται «Καθολικὴ», ἐφ' ὅσον θεβαίως διακρατεῖ ἀκαινοτόμητον τὴν Πίστιν καὶ εὐρίσκειται σὲ ἐνότητα μὲ τὸ ὀρατὸ κέντρο καὶ τὴν κεφαλὴ τῆς Εὐχαριστιακῆς Συνάξεως, δηλαδὴ τὸν Ἐπίσκοπον: «Ὁ Ἐπίσκοπος ὑπάρχει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ Ἐπισκόπῳ», λέγει χαρακτηριστικὰ ὁ Ἅγιος Κυπριανὸς Καρχηδόνας (Ἐπιστολὴ 66η, § 8 / Β.Λ.Ε.Π., τ. 1, σελ. 90, Κ. Ν. Δρατσέλλα, Ἀθῆναι 1968): ὁ δὲ Ἅγιος Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας ὑπογραμμίζει: «Ὅπου ἂν φανῇ ὁ Ἐπίσκοπος, ἐκεῖ τὸ πλῆθος ἔστω ὡσπερ ὅπου ἂν ἦ Χριστὸς Ἰησοῦς ἐκεῖ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία» (PG τ. 5, στλ. 713B/«Σμυρναίους», VIII).

Ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων, ἀναφερόμενος στὴν γεωγραφικὴ ἔννοια τοῦ ὄρου, λέγει ὅτι ἡ Ἐκκλησία

«Καθολικὴ μὲν οὖν καλεῖται» «διότι καθ' ὅλου τοῦ κόσμου κεχυμένη ὑπάρχει», «διὰ τὸ κατὰ πάσης εἶναι τῆς οἰκουμένης, ἀπὸ περάτων γῆς ἕως περάτων»¹⁰.

Ὁ δὲ Μητροφάνης Κριτόπουλος, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, γράφει ὅτι οἱ Πατέρες ἐκάλεσαν τὴν Ἐκκλησίαν «Καθολικὴν»,

«διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων μερικῶν καὶ κατὰ χώραν Ἐκκλησιῶν, αἱ πᾶσαι τῷ συνδέσμῳ τοῦ Παναγίου Πνεύματος Μίαν καὶ Καθολικὴν ἀποτελοῦσιν»¹¹.

Ὅμως, οἱ Τοπικὲς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίαις ὑπόκεινται στὸν κίνδυνον νὰ συγκλονισθοῦν ἀπὸ αἱρέσεις καὶ σχίσματα, νὰ ἀπωλέσουν τὴν «ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν»¹² καὶ τὴν ἀμετακίνητο σταθερότητά τους ἐπὶ τῶν θεμελίων τῆς ὀρθῆς Πίστεως, τοιοῦτοτρόπως δὲ νὰ διασπασθῇ ἡ ἐνότης μεταξὺ των στὴν Πίστι καὶ τὴν Ἀγάπη καὶ νὰ ἐκπέσουν τῆς Καθολικῆς Ἐνότητος.

Σύντονες λοιπὸν καὶ θερμὲς πρέπει νὰ ἀναπέμψωνται οἱ δεήσεις τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος, γιὰ τὴν διατήρησι τῆς ἐνότητος τῶν κατὰ τόπους Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐν τῇ ὀρθοτομήσει βεβαίως τοῦ λόγου τῆς Ἀληθείας καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Πίστεως, ἀλλὰ καὶ «ἐν τῷ συνδέσμῳ

10. Ἅγιος Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, PG τ. 33, στλ. 1044C ὑποσημ. καὶ B («Κατήχησις ἹΗ' Φωτιζομένων», § ΚΓ').

11. Μητροφάνους Κριτοπούλου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, «Ὁμολογία Πίστεως» (1625), Κεφάλαιον Ζ', Περὶ Ἐκκλησίας (Ἰωάννου Καρμίρη, Δ.Σ.Μ., τόμος II, σελ. 528 [608], Graz - Austria 1968).

12. Α' Τιμ. α' 10· Β' Τιμ. δ' 3· Τίτ. α' 9, β' 1.

τῆς εἰρήνης»¹³ καὶ τῆς ἀγάπης, «ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τελειότητος»¹⁴.

Λίαν ὀρθῶς ἔχει παρατηρηθῆ ἐν προκειμένῳ¹⁵, ὅτι ἡ λειτουργικὴ αὐτῆ δέησις ἐπαναλαμβάνει προσευχητικῶς τὴν προτροπὴ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς:

«Στήκετε (ἐν τῇ πίστει τῇ ὀρθῇ) καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν (τῶν Ἀποστόλων)»¹⁶.

* * *

Ἄλλωστε, τὸ ὅτι ἡ ὄντως κατανοητικὴ διακονικὴ προτροπὴ «ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν» δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμπεριλάβανη τὰ συστήματα τῶν διαφόρων αἰρετικῶν καὶ σχισματικῶν, τὰ ὅποια - κατὰ τοὺς Ἁγίους Πατέρας - εἶναι ψευδοεκκλησίες καὶ κατ' ἀκρίβειαν καλοῦνται «ἐκκλησίαι πονηρευομένων» καὶ «μιαρὰ συστήματα»¹⁷, καταδεικνύεται σαφέστατα καὶ ἀπὸ τὶς σχετικὲς δεήσεις τῆς ἀρχαιοτάτης λειτουργικῆς πράξεως, ὅπως μᾶς διασώζεται στὶς «Ἀποστολικὲς Διαταγές».

Ἴδου δύο ἐνδεικτικὲς διακονικὲς προτροπές:

«Ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων δεηθῶμεν ὅπως ὁ Κύριος ἄσειστον Αὐτὴν καὶ

13. Ἐφεσ. δ' 3.

14. Κολασ. γ' 14.

15. Νικοδήμου Μοναχοῦ Νεοσκητιώτου, «Κανονικὴ» ἡ διακοπή τοῦ «μνημοσύνου» τοῦ Ἀθηναγόρου Α' ὑπὸ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν», ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 143/1.7.1971, σελ. 3 (Συνέχεια 8η, § 5. Ὁρθὴ ἔννοια τοῦ «ὑπὲρ εὐσταθείας»).

16. Β' Θεσσαλ. θ' 15.

17. Ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, PG τ. 33, στλ. 1048Α («Κατήχησις ἸΗ' Φωτιζομένων», § ΚΣΤ').

άκλυδώνιστον διαφυλάξη καί διατηρήση μέχρι τής συντελείας του αιώνας, τεθεμελιωμένην επί τήν πέτραν...».

«Υπέρ πάσης έπισκοπής τής υπό τον ούρανόν των όρθοτομούντων τον λόγον τής Σής άληθείας, δεηθώμεν...»¹⁸.

* * *

‘ΑΛΛ’ όμως - γιά νά ολοκληρώσωμε - καί τó δεύτερο σκέλος τής δεήσεως αυτής, «*ύπέρ τής των πάντων ένώσεως*», έρμηνεύεται άριστα μέσω τής Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου.

Η ένωσις των πάντων νοείται πάντοτε μέσα στα πλαίσια καί τίς προϋποθέσεις τής Όρθοδόξου Έκκλησιολογίας· γιά τον λόγο αυτόν ό Άγιος Πατήρ δέεται στην θαυμασία Εύχή τής Άναφοράς, μετά τον καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων:

«*Τους πεπλανημένους επανάγαγε καί συναψον τή Άγία Σου Καθολική καί Άποστολική Έκκλησία*»· «*Παύσον τά σχίσματα των Έκκλησιών*»· «*Τάς των αίρέσεων επαναστάσεις ταχέως κατάλυσον τή δυνάμει του Άγίου Σου Πνεύματος*»¹⁹.

Δηλαδή, μόνον διά τής παύσεως των σχισμάτων, τής καταλύσεως των αίρέσεων καί τής επαναγωγής/έπιστροφής καί συνάψεως των πεπλανημένων στην Όρθοδοξία έπιτυγχάνεται, χάριτι Θεού, ή ένωσις των πάντων.

* * *

18. «*Διαταγαί των Άγίων Άποστόλων*», ΡG τ. 1, στλ. 1085C (Βιβλίον Όγδοον, Κεφάλαιον Ι', «*Προσφώνησις ύπέρ των πιστών*»).

19. Μ. Βασιλείου, Θεία Λειτουργία.

Δύο ἀναφορὲς ἐπισήμου χαρακτήρος θὰ μᾶς δείξουν, ἐν σχέσει μὲ τὰ προαναφερθέντα, τὴν ἐκτροπὴ τῆς σκέψεως τῶν Οἰκουμενιστῶν.

α. Τὸ 1919 εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος τὸ πρῶτο ἐπίσημο κείμενο τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως («*Συνοδικὸν Γράμμα*», ἀριθ. πρωτ. 2672/10.4.1919), ἀναφερόμενο στὴν ἀπόφασί της νὰ προωθήσῃ τὴν χριστιανικὴ ἐνότητα διὰ τῆς δημιουργίας μιᾶς «*Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν*»· τὸ κείμενο αὐτὸ εἶναι προϋπόθεσις τῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920²⁰.

Ἡ δημοσίευσις τοῦ «*Συνοδικοῦ Γράμματος*»/«*Ἀπαντήσεως*» στὴν «*Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια*» τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνοδεύεται ἀπὸ ἓνα εἰσαγωγικὸ ἄρθρο, στὸ ὁποῖο διασαφηνίζεται, ὅτι «*ἡ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ*» μὲ τὸ διάθημά της αὐτὸ ἀνταποκρίθηκε

«*πρὸς τὴν αἰώνιαν αὐτῆς ἐπιθυμίαν τῆς ἐνότητος τῆς πίστεως, καὶ τῆς εὐσταθείας καὶ ἐνώσεως τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἡτις ἀπετέλεσεν ἐν τῶν διαρκῶν αὐτῆς μελημάτων*»²¹!...

Ἡ «*εὐστάθεια*» καὶ ἡ «*ἐνωσις*» τῶν «*ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν*», κατὰ τοὺς Οἰκουμενιστὰς τοῦ Φαναρίου, ἀφορᾶ καὶ τὶς ἑτερόδοξες Κοινότητες, ἐφ' ὅσον μάλιστα, κατὰ τὸ «*Συνοδικὸν Γράμμα*», αὐτὲς θεωροῦνται ὁμοῦ μὲ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὡς δῆθεν

20. Ἐφημερ. «*Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια*» Κωνσταντινουπόλεως, ἀριθ. 14/13.4.1919, σελ. 968-97α. Τὸ «*Γράμμα*»/«*Ἀπάντησις*» ὑπογράφει «*Διὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον*», «*ὁ ἀναπληρωτῆς τοποτηρητῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, Ὁ Καισαρείας Νικόλαος*».

21. Ἐφημερ. «*Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια*», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 936, ὑπογραμ. ἡμέτ.: «*Ἡ προσέγγισις τῶν Ἐκκλησιῶν*».

«ἐργαζόμεναι ἐν τῷ ἰδίῳ ἀγρῷ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου»²²!...

6. Τὸ 1995 ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαῖος πραγματοποίησε επίσημο επίσκεψι στήν «Διάσκεψι Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν» («Δ.Ε.Ε.»/«C.E.C.») στήν Γενεύη, ὅπου ἐξεφώνησε ἐκτενῆ ὁμιλία (11.12.1995).

Ἡ κατακλείς τῆς ὁμιλίας του περιέχει ἔκφρασι ἐμπιστοσύνης καὶ ἐκτιμήσεως πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ ἔργο τῆς «Δ.Ε.Ε.»/«C.E.C.», οἱ ὁποῖοι - κατ' αὐτὸν -

«εἶναι ὄντως ὑψηλοὶ καὶ ἀνταποκρίνονται πλήρως πρὸς τὴν καθημερινὴν προσευχὴν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως»²³!...

* * *

22. Ἐφημερ. «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 97α, ὑπογραμ. ἡμέτ.

• Σημειωτέον, ὅτι «τὸ Συνοδικὸ αὐτὸ γράμμα ἀποτελεῖ τὴν ἐπίσημη ἀπάντησι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στήν πρόσκλησι πού τοῦ εἶχε ἀπευθύνει ἡ ὑπὸ ἴδρυσιν Κίνησι «Πίστις καὶ Τάξις», ὅπως τοῦτο συμμετάσχει στήν Παγκόσμια Διαχριστιανικὴ Διάσκεψι πού θὰ συνερχόταν μὲ πρωτοβουλία τῆς Ἐπισκοπελιανῆς Ἐκκλησίας τῶν ΗΠΑ γιά νὰ μελετήσῃ θέματα πού ἀφοροῦσαν στήν Πίστιν καὶ Τάξιν» (Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Τσέτσι, Οἰκουμενικὸς Θρόνος καὶ Οἰκουμένη - Ἐπίσημα Πατριαρχικὰ Κείμενα, σελ. 47, ἐκδόσεις «Τέρτιος», Κατερίνη 1989· τοῦ αὐτοῦ, Ἡ συμβολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στήν ἴδρυσιν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, σελ. 51-71 καὶ εἰδικώτερα σελ. 60-63, ἐκδόσεις «Τέρτιος», Κατερίνη 1988).

23. Περιοδ. «Ἐνημέρωσις» Γενεύης, ΙΑ-1995/12, σελ. 28, ὑπογραμ. ἡμέτ.: «Ὁμιλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου κατὰ τὴν ἐπίσκεψή του στὸ ΚΕΚ (11 Δεκεμβρίου 1995)».

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαῖος καὶ ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β' στὴν Βασιλικὴ τοῦ Ἁγίου Πέτρου στὸ Βατικανὸ (Θρονικὴ Ἑορτὴ Ρώμης, 29.6.1995).

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 27ης Ἰουνίου ὁ πατριάρχης ὠμίλησε στὴν Βασιλικὴ τῆς Ἁγίας Μαρίας πέρα τοῦ Τιβέρεως ἐνώπιον ἀναριθμητῶν παπικῶν νέων, συμπροσευχηθεῖς μαζί τους. Μεταξὺ ἄλλων εἶπε καὶ τὰ ἐξῆς: «Τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα καὶ ἀγαπητά», «συνεορτάζομεν ἢ Ἀνατολὴ καὶ ἢ Δύσις (τὴν Θρονικὴν τῆς Ρώμης)· Θεοῦ τὸ δῶρον»· «εὐορτάζομεν, διότι εἴμεθα ἢ ἐπὶ γῆς πορευομένη κοινωρία τῶν Ἁγίων»· «εἶναι δὲ ἢ εὐορτὴ τῆς Ἐκκλησίας πεπληρωμένη, ὅταν εἶναι παρούσα καὶ συνεορτάζουσα ἢ νεολαία»· «ἐλάβατε διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος καὶ τοῦ Χρίσματος τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· φέρετε ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῷ μετώπῳ ὑμῶν τὰ σημεῖα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ».

2. «Ίνα πάντες έν ώσιν»

Ής έλθωμε τώρα στην Προσευχή του Κυρίου μας, «Ίνα πάντες έν ώσιν».

Ο Σωτήρας μας Χριστός, όλίγον πρό του Ζωοποιού Πάθους Του, στο τέλος του Μυστικού Δείπνου, προσευχήθηκε στον Ούράνιο Πατέρα γιά την Έκκλησία Του διαχρονικά²⁴.

Η Έκκλησία Του ήταν ήδη παρούσα (οι Άγιοι ένδεκα Μαθηται) και στο μέλλον θα ηύξάνετο με νέους πιστούς.

Ο Κύριος προσεύχεται ειδικά γιά την ένότητα της Έκκλησίας Του.

Και άποκαλύπτει τό μυστήριο της ένότητος αυτής.

Η ένότης της Έκκλησίας δεν έχει μόνον ώς πρότυπό της την ένότητα του Υιού με τον Πατέρα, άλλ' είναι άποτέλεσμα της ένότητός Της με την Άγία Τριάδα.

Η φύσις της ένότητός Της είναι Τριαδοκεντρική: δια του Άγίου Πνεύματος έν Χριστώ τῷ Σωτήρι ή Έκκλησία ένώνεται με τον Πατέρα.

Ο Κύριός μας τηρεί και διαφυλάσσει τό Σώμα Του έν τῇ ένότητι με τον Πατέρα· ύπάρχει όμως ό κίνδυνος νά εκπέση κάποιος από την ένότητα αυτή, όπως έπεσε ό Ιούδας.

Ο Ίησους Χριστός, λοιπόν, δια της προσευχής Του, **δέν δίδει έντολή νά είναι ένα** τά πιστά μέλη του Σώματός Του μαζί με όσους εξέπεσαν Αύτου, **άλλ' ούτε και θεωρεί ως ένα** πιστούς και έκπεσόντας.

Άλλά παρακαλεί τον Πατέρα νά διατηρήση την Έκκλησία Του στην θεοδώρητη και ήδη βιουμένη ένότητά Της έν τῇ άληθεία, τῇ άγάπη και τῇ δόξῃ Του.

24. Ίωάν. ιζ' 6-26.

Τοιοιτοτρόπως ὁ κόσμος, βλέπων τήν θαυμαστή αὐτή ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας, θά γνωρίση καί θά πιστεῦσῃ στήν θεία καί λυτρωτική ἀποστολή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* * *

Ἡ ἐπίκλησις τοῦ χωρίου αὐτοῦ ἀπό τοὺς Οἰκουμενιστὰς τελικῶς στρέφεται ἐναντίον τους, διότι κατ' οὐσίαν φανερώνει τὸν χαρακτήρα τῆς ἐκκλησιολογικῆς των αἰρέσεως, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦν τοῦτο **πάντοτε** μὲ τὴν προϋπόθεσι, ὅτι οἱ ἑτερόδοξοι Κοινότητες εὐρίσκονται μὲν σὲ σχισματικὴ κατάστασι ἐν σχέσει πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους, **ἀλλὰ βεβαίως ἐντὸς τῶν «ὀρίων» τῆς Μιᾶς Ἐκκλησίας** ὑφίσταται δηλαδὴ μεταξὺ αἰρετικῶν καὶ Ὁρθοδόξων «**ἀόρατος**»/«**μυστικὴ**» ἐνότης, ἡ ὁποία πρέπει νὰ γίνῃ «**ὄρατὴ**».

α. Σαφῆ ἔκφρασι τῆς αἰρέσεως αὐτῆς ἔχομε, ὅταν οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ διακηρύσσουν, διὰ τοῦ πρώην Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, ὅτι ἡ ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας «**ἐμφανῶς ἔχει διασπασθεῖ**», καὶ ὅτι στὰ πλαίσια τοῦ «**Π.Σ.Ε.**» οἱ Οἰκουμενισταὶ προσπαθοῦν «**νὰ ὀδηγήσουν σὲ αἴσιο τέλος τῆς διαιωνιζομένης διαίρεσις τῆς Ἐκκλησίας**»²⁵!

β. Μάλιστα, σὲ ἐπίσημο ἐπίπεδο, ἐδηλώθη σχετικῶς πρόσφατα μὲ Ὑπόμνημα τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸ «**Π.Σ.Ε.**», ὅτι

«τό τε Συμβούλιον καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις γενικώτερον, συμβάλλουν καὶ ὑπηρετοῦν

25. Μητροπολίτου Μελίτης Ἰακώβου (εἶτα ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς), «*Μία Ὁρθόδοξη ἀποψη περὶ τοῦ πῶς τὸ ΠΣΕ προωθεῖ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας*», βλ. **Μ.Π. Γ. Τσέτση**, «*Ὁ Μελίτης Ἰακώβος στὴν ἔδρα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (1955-1959) καὶ ἓνα ἀνέκδοτο κείμενό του*», «*Ἐπιστημονικὴ Παρουσία Ἐστίας Θεολόγων Χάλκης*»/«*Ε.Π.Ε.Θ.Χ.*», τόμος Α', σελ. 43 καὶ 44, ἐν Ἀθήναις 1987, ὑπογραμ. ἡμέτ.

τήν ἐκκλησιολογικήν ἔννοιαν τῆς ἐνότητος, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὡς πρωταρχικόν ἀντικείμενον καί λόγον ὑπάρξεως, ἀκριβῶς **τήν ἀποκατάστασιν τῆς ἐνότητος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ**»²⁶.

γ. Ὁ μητροπολίτης Ἐλβετίας κ. Δαμασκηνός, ἀναφερόμενος στόν Οἰκουμενικῶ Διάλογο, τὸ ὄραμα τῆς ἐνότητος καί τὰ «σταθερὰ πλαίσια πορείας πρὸς τήν ἐκκλησιαστικὴν ἐνότητα», κατακλείει μὲ τὴν διαβεβαίωσι, ὅτι

«μόνον ἐντὸς τῶν πλαισίων τούτων τὸ Ἅγιον Πνεῦμα» «θὰ ἐπουλώσῃ τὰς πληγὰς τῆς τραγικῆς διασπάσεως εἰς τὸ σῶμα τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας»²⁷.

δ. Ἀκραίαν ἀκαδημαϊκὴ ἔκφρασι καί σαφεστάτην διαστροφή τοῦ νοήματος τῆς προσευχῆς τοῦ Κυρίου μας ἀποτελοῦν οἱ ἀπόψεις τοῦ καθηγητοῦ Ἰωάννου Ν. Καρμίρη (†), ὁ ὁποῖος ὑπεστήριζε, ὅτι

«αἱ διϊστάμεναι χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι καὶ Ὁμολογίαι καὶ κοινότητες» ἔχουν «ἐπιβεβλημένον καθῆκον» νὰ ἐργασθοῦν, ὅπως «ἀποκαταστήσωσι τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην καὶ ἁμωμον ἐνότητα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀνταποκρινόμεναι οὕτω πρὸς τὸ θεῖον ὑπὲρ τῆς ἐνότητος αἶτημα τῆς ἀρχιερατικῆς προσευχῆς τοῦ Κυρίου (Ἰωάν. 17, 12-13)· διότι ἡ διάστασις καὶ ἀποξένωσις ἀπ' ἀλλήλων τῶν μελῶν τοῦ ἐνιαίου καὶ ἀδιαιρέτου σώματος τῆς Ἐκκλησίας, προερχομένη ἐκ τῶν κάτω καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων αἰτίων,

26. «Υπόμνημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντίληψιν καὶ τοὺς ὀραματισμοὺς αὐτοῦ περὶ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν» (Φανάριον, 30.11.1995), περιοδ. «Ἐνημέρωσις», ΙΑ-1995/12, σελ. 21, ὑπογραμ. ἡμέτ.

27. Μητροπολίτου Ἐλβετίας Δαμασκηνοῦ, Θεολογικοὶ Διάλογοι: Μία Ὁρθόδοξος Προοπτικὴ, σελ. 13, ἐκδοτικὸς οἶκος ἀδελφῶν Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1986, ὑπογραμ. ἡμέτ.

«Γ' Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις» (Σαμπεζὺ Γενεύης, 28.10-6.11.1986).

Ἡ «Διάσκεψις» διεκήρυξε, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὅτι «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία» «ἀναγνωρίζει τὴν πραγματικὴν ὑπαρξίν ὄλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν» καὶ ὅτι «Αἱ πολύπλευροι δραστηριότητες» τοῦ «Π.Σ.Ε.» «καλύπτουν εἰδικὰς ἀνάγκας τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ κόσμου σήμερον καὶ παρέχουν εὐκαιρίαν κοινῆς μαρτυρίας καὶ δράσεως. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκτιμᾷ τὴν πολυδιάστατον ταύτην δραστηριότητα τοῦ Π.Σ.Ε. καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν δυνατοτήτων αὐτῆς συνεργάζεται πλήρως εἰς τοὺς προμνημονευθέντας τομεῖς».

δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἄρῃ τὴν ἐκ τῶν ἄνω ἀπὸ τῆς μιᾶς θείας Κεφαλῆς ἐπιβαλλομένην καὶ ὑφισταμένην ἐσωτερικὴν ἐνότητα τοῦ θεανθρωπίνου σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ Ἐκκλησία, ἣτις ἄρα κατὰ τὴν οὐσίαν αὐτῆς, τὴν ἀρχὴν τῆς καὶ τὴν βούλησιν τοῦ θείου Ἰδρυτοῦ τῆς, εἶναι μία καὶ μοναδική»²⁸!...

ε. Ἡ παρερμηνεία τῶν λόγων τοῦ Κυρίου μας

28. Ἰωάννου Ν. Καρμίρη, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία [Δογματικῆς Τμῆμα Ε'], σελ. 271-272, Ἀθῆναι 1973, ὑπογραμ. ἡμέτ.

ἔχει δυστυχῶς ἐκφρασθῆ καί συλλογικῶς/συνοδικῶς ἀπό τοὺς Οἰκουμενιστὰς ἀπὸ τὴν «Γ' Προσυνοδικὴν Πανορθόδοξον Διάσκεψιν» (Σαμπεζύ, 28.10-6.11.1986), διὰ τοῦ ἐγκριθέντος τελικοῦ κειμένου «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον»· στὸ κείμενο αὐτὸ δηλώνεται, ὅτι

«ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία» «ἀναγνωρίζει τὴν πραγματικὴν ὑπαρξιν ὄλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν», μετὰ τῶν ὁποίων «διαλεγομένη», «δὲν στηρίζεται μόνον εἰς τὰς ἀνθρωπίνας δυνάμεις τῶν διεξαγόντων τοὺς Διαλόγους, ἀλλ' ἀπεκδέχεται καὶ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου, εὐχρηθέντος "ἵνα πάντες ἐν ὧσιν" (Ἰω. 17, 21)»²⁹!...

* * *

29. «Γ' Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις (Σαμπεζύ, 28 Ὀκτωβρίου - 6 Νοεμβρίου 1986)», περιοδ. «Ἐπίσκεψις» Γενεύης, ἀριθ. 366/6.11.1986, σελ. 9, ὑπογραμ. ἡμέτ.

• **Σημειωτέον**, ὅτι ἡ φράσις «ἀναγνωρίζει τὴν πραγματικὴν ὑπαρξιν (σημ. ἡμ.: ὑπάρχει καὶ "μὴ πραγματικὴ ὑπαρξις;") ὄλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν», εἶναι ὄχι ἀπλῶς «ἐλλιπὴς καὶ μὴ ἱκανοποιητικὴ», ἀλλὰ ἐνδεικτικὴ τῆς νοοτροπίας τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τὴν φράσιν αὐτὴν λανθάνει τὸ πραγματικὸ ἐκκλησιολογικὸ φρόνημά των· μέσῳ τῆς ἀμφισήμου αὐτῆς διατυπώσεως παρακάμπτεται ἡ εὐθεΐα ἀπάντησις στὸ «ἐκκλησιολογικὸν πρόβλημα»: «ποία εἶναι - κατὰ τοὺς Οἰκουμενιστὰς - διὰ τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν ἡ ἐκκλησιολογικὴ ποιότης καὶ ὁ ἐκκλησιολογικὸς χαρακτήρ των ἄλλων ἐκκλησιῶν; Εἶναι αὐταί, ἐάν ναί, ποῖαι, ὑπὸ ποῖαν ἔννοιαν καὶ μέχρι ποίου βαθμοῦ ἐκκλησίαι;»*.

Ἡ «**Διορθόδοξος Προπαρασκευαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου**» (Σαμπεζύ, 16-28.7.1971) προσήγγισε τὸ ζήτημα μὲ τὴν ἐξῆς δήλωσι: «... ἡ Ἁγία ἡμῶν Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία» «ἀναγνωρίζει» «τὴν ὄντολογικὴν ὑπαρξιν ὄλων τούτων τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὀλοτήτων»· δηλαδὴ ἀναγνωρίζει μόνον τὴν «όντολογικὴν ὑπαρξιν» καὶ ὄχι τὴν «ἐκκλησιολογικὴν»; καὶ «ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ ὄντολογικῆς καὶ ἐκκλησιολογικῆς ὑπάρξεως τῶν ἐκκλησιῶν;»*.

Ἐν κατακλειδί: ἂν χρειάζεται ἐπίκλησις τοῦ χωρίου «*ἵνα πάντες ἔν ὧσιν*», τοῦτο πρέπει νὰ γίνεται γιά νὰ προβάλλωμε στοὺς ἑτεροδόξους τὴν οὐσία καὶ τὴν δόξα τῆς ἐνότητος τῆς Μιᾶς καὶ μοναδικῆς Ἐκκλησίας, δηλαδὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ νὰ τοὺς προσκαλέσωμε στὴν ἐνότητα αὐτή, διότι μόνον τότε θὰ εἶναι διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν Χριστῷ ἡνωμένοι μὲ τὸν Πατέρα.

Ἐπειδὴ ἡ αἰνιγματικὴ δῆλωσις τοῦ Κειμένου τῆς «Γ' Προσυνοδικῆς» προφανῶς δὲν ἀποτελεῖ ἀπάντησι στὰ ἐρωτήματα αὐτά, στὴν συνέχεια τῆς παρουσίας ἐργασίας ἀποσαφηνίζεται πλήρως τὸ ζήτημα τοῦ ἐκκλησιολογικοῦ φρονήματος τῶν Οἰκουμενιστῶν (βλ. *Κεφάλαιον Β', § 2. Δεύτερος κύκλος: Οἰκουμενικὴ θεολογία*, σελ. 43 ἔ.).

*[Ἄθανασίου Μπασδέκη, «Οἰκουμενικὴ Κίνησις καὶ Ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας - Ὁρθόδοξος Προβληματολογία - Σκέψεις καὶ Κρίσεις», «Ε.Π.Ε.Θ.Χ.», τόμος Α', σελ. 321-322, ἐν Ἀθήναις 1987, ὑπογραμ. ἡμέτ.].

Γ. Διάλογοι ἢ ἀναγνώρισις τῶν αἱρέσεων;

ΕΡΧΟΜΕΘΑ τώρα στο κύριως θέμα μας.
Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις περιλαμβάνει μόνον Διαλόγους;

Ἐπικαλοῦμαι ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴ σας σὲ ὅσα θὰ ἀκολουθήσουν.

Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἀναπτύχθηκε σὲ τρεῖς ὁμόκεντρος *κύκλους*, προκειμένου νὰ προωθήσῃ καὶ ἐπιτύχῃ τὴν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ πρῶτος κύκλος περιελάμβανε τὴν προσέγγισι ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων, μέσῳ ἐνὸς εὐρυτάτου φάσματος συνεργασίας σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα.

Ὁ δεῦτερος κύκλος περιελάμβανε τὴν ἀνάπτυξι μίας εἰδικῆς θεολογίας, τῆς λεγομένης Οἰκουμενικῆς θεολογίας, ἐκ μέρους τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν.

Καὶ ὁ τρίτος κύκλος τοὺς καθ' αὐτὸ θεολογικοὺς Διαλόγους, διμερεῖς καὶ πολυμερεῖς.

* * *

Σπεύδω νὰ διευκρινίσω, πρὶν ἀναλύσω κάθε *κύκλο* ἰδιαιτέρως, ὅτι αὐτὸς ὁ *τρίτος κύκλος* τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ μοναδικὸς καὶ ὁ πλησιέστερος πρὸς τὸ κέντρο, μάλιστα νὰ ταυτίζεται πρὸς τὸ κέντρο τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, εἶναι ὁ πλέον ἀπόμακρος ἀπὸ αὐτό.

Εἶναι ἐνδεικτικὸ, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ ἦσαν, τοῦλάχιστον στὰ πρῶτα βήματα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ τοῦ «Π.Σ.Ε.», ἀρνητικοὶ στὶς δογματικὲς συζητήσεις, οἱ ὁποῖες διεξήγοντο ἰδιαιτέρως στὴν Ἐπιτροπὴ αὐτοῦ «Πίστις καὶ Τάξις»³⁰.

Τότε ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς Οἰκουμενιστὰς

«προφανές», «ὅτι ἡ ἀνεπιφύλακτος καὶ ἄνευ ὄρων συμμετοχὴ εἰς δογματικὰ συνέδρια» «θὰ ἐσήμαινε παρέκκλιση» ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν προοπτικὴν τῆς «Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920» (συνεργασία μόνον στὰ ζητήματα τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ) καὶ ὅτι «γενικῶς δὲν θὰ ἦτο σύμφωνος πρὸς τὰς θεωρητικὰς ἀρχὰς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν μακραίωνα παράδοσιν αὐτῆς, ὡς καὶ τὴν διδασκαλίαν καὶ πράξιν τῶν ἐπτὰ οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν μεγάλων Πατέρων αὐτῆς»³¹.

30. Διὰ τῆς προσχωρήσεως τῶν ὀρθοδόξων στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι ἐπεδιώκετο ἀρχικῶς, βάσει τῆς «Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920», ἡ συνεργασία μὲ τοὺς ἑτεροδόξους «ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μόνον τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ», «ἐνῶ τούναντίον προκειμένου περὶ δογματικῶν ζητημάτων ἐδέχθη ἀπλὴν ἐπαφὴν καὶ συμμετοχὴν ὀρθοδόξων θεολόγων» σὲ ἀκαδημαϊκὸ μᾶλλον ἐπίπεδο (Ἰωάννου Καρμίρη, Δ.Σ.Μ., τόμος II, σελ. 952 [1050], ἐνθ' ἄνωτ., ὑπογραμ. ἡμέτ.).

Ἡ «Πατριαρχικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ 1952» ἐξ ἄλλου, λόγῳ τῆς ἰδρύσεως τοῦ «Π.Σ.Ε.» (Αὐγούστου 1948) καὶ τῆς ἐνωματώσεως εἰς αὐτὸ τοῦ πρώην αὐτοτελοῦς Ὄργανισμοῦ «Πίστις καὶ Τάξις» («Faith and Order»), ὑπενθυμίζει καὶ ὑπογραμμίζει, ἀφ' ἑνὸς ὅτι «ὁ κύριος σκοπὸς αὐτοῦ (τοῦ «Π.Σ.Ε.») ἐστὶ πρακτικὸς», δηλαδὴ «ἡ συνεργασία τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ κοινωνικοῦ καὶ πρακτικοῦ πεδίου», ἀφ' ἑτέρου τονίζει, ὅτι «δέον ὅπως ἀποφευχθῆ οἰαδῆτις συμμετοχὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς συζητήσεις καὶ ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπῆς» «Πίστις καὶ Τάξις», «ἐφ' ὅσον αὐτὴ σκοπὸν ἔχει τὴν ἔνωσιν διὰ δογματικῶν συζητήσεων» (Ἰωάννου Καρμίρη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 961 [1059], 962 [1060], ὑπογραμ. ἡμέτ.).

31. Ἰωάννου Καρμίρη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 953 [1051], ὑπογραμ. ἡμέτ.

• «Μέχρι τὸ τέλος τῆς δεκαετίας τοῦ '50, ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ 1952 ἀπέτελεσε τὴν βάση συμμετοχῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὰ συνέδρια τῆς Ἐπιτροπῆς "Πίστις καὶ Τάξις", τῆς συμμετοχῆς νοουμένης ὄχι ὡς ἐνεργοῦ παρουσίας στὶς συζητήσεις καὶ ἐργασίας τῆς, ἀλλὰ ἀπλῆς παρακολουθήσεως τῶν συζητουμένων καὶ παροχῆς ἐξηγήσεων ἐξ ὀρθοδόξου ἀπόψεως» (Μ.Π. Γ. Τσέτση, Οἰκουμενικὸς Θρόνος καὶ Οἰκουμένη..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 69).

Όταν δέ άργότερα τὸ «Π.Σ.Ε.» άπεμακρύνθη περισσότερο άπό τήν κύρια έπιδίωξί του, ήναγκάσθησαν οί έξ όρθοδόξων Οίκουμενισταί νά έκφράσουν τήν άνησυχία τους, διότι τὸ «Π.Σ.Ε.» έχει άπορροφηθῆ τόσοσν πολύ άπό τήν εύρυτάτη θεματολογία τοῦ πρώτου κύκλου,

«ώστε νά μῆ ύπάρχη πλέον έπαρκῆς χρόνος έπεξεργασίας τών θεμάτων προπαρασκευῆς τῆς ένότητος»³² καί τοιουτοτρόπως «τὸ κύριον έργον τοῦ Π.Σ.Ε.», τοῦτ' έστιν «ῆ προβολή τῆς ένώσεως» «κυριολεκτικῶς πνίγεται μέσα εἰς τὸ πλήθος τών θεμάτων»³³ ποῦ άνήκουν σέ άλλες προτεραιότητές του.

* * *

Άς έλθωμε όμως στήν άναλυτική έξέτασι τών τριών αὔτῶν κύκλων.

1. Πρώτος κύκλος:

Προσέγγισις καί συνεργασία

Ο ΠΩΣ ΠΡΟΑΝΕΦΕΡΑ, ὁ πρώτος κύκλος άποσκοποῦσε στήν προσέγγισι όρθοδόξων καί έτεροδόξων μέσω ένός εύρυτάτου φάσματος συνεργασίας σέ όλα τὰ επίπεδα.

32. «Άπόψεις τοῦ Καθηγητοῦ Γερασίμου Κονιδάρη έπ' εύκαιρία τῆς λήξεως τών εργασιών τῆς Κεντρικῆς Έπιτροπῆς τοῦ Π.Σ.Ε.» (Γενεύη, 14-24.1.1987), περιοδ. «Έπίσκεψις», άριθ. 372/15.2.1987, σελ. 4, ύπογραμ. ήμέτ.

33. «Έκθεσις Συμμετοχῆς εἰς τὰς εργασίας τῆς Κεντρικῆς Έπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τών Έκκλησιῶν» (Γενεύη, 16-24.1.1987, «Πρὸς τήν Ίεράν Σύνοδον τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος», ύπό τών αντιπροσώπων της μητροπόλιτου Περιστερίου Χρυσοστόμου καί καθηγητοῦ Γερασίμου Κονιδάρη), περιοδ. «Έκκλησία», άριθ. 18/1-15.12.1987, σελ. 754, ύπογραμ. ήμέτ.

Τὴν ἀπόφασιν καὶ τὸ πρόγραμμα αὐτῆς τῆς προσεγγίσεως ἐξηγγεῖλε ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ 1920, γνωστὴ ὡς «Διάγγελμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἑπὶ τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ»³⁴.

Ἡ Ἐγκύκλιος αὕτη, ἡ ὁποία θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς Οἰκουμενιστὰς ὡς ὁ «χρυσοὺς κανὼν» καὶ «ὀριακὴ ἔκφρασις τοῦ Ὁρθοδόξου Οἰκουμενισμοῦ», ὁ «καταστατικὸς χάρτης» τῆς τηρητέας στάσεως «στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησις» καὶ ὡς «ὀρόσημο στὴν ἱστορίαν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως», προέτεινε τὴν δημιουργίαν καὶ σύμπηξιν μιᾶς «Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν», ἀναλόγου πρὸς τὴν ἀρτιούστατην τότε «Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν»³⁵.

Τὸ «Διάγγελμα» τοῦ 1920 δὲν προτείνει δηλαδὴ ἓνα πρόγραμμα σοβαροῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μὲ τοὺς ἑτεροδόξους, βασιζόμενον στὶς ἀμετακίνητες ἐκκλησιολογικὰς προϋποθέσεις τῆς Ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἓνα σχέδιον **συγκρητιστικοῦ συμφυρμού**.

Τοιοιουτρόπως, ἐτέθησαν τὰ θεμέλια «πρὸς συνεργασίαν» ὀρθοδόξων καὶ αἰρετικῶν τῆς Δύσεως

«ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μόνον τοῦ Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ, πρὸς κοινὴν ἀντιμετώπισιν τῶν πρακτικῶν ἐκκλησιαστικῶν, θρησκευτικῶν, ἠθικῶν, κοινωνικῶν, ἐκπολιτιστικῶν καὶ λοιπῶν ζητημάτων»

34. Ἰωάννου Καρμίρη, Δ.Σ.Μ., τόμος II, σελ. 957 [1055] - 960 [1058], ἐνθ' ἄνωτ.

• Σημειωτέον, ὅτι «ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίαι» θεωροῦνται ὑπὸ τῆς Ἐγκυκλίου αὐτῆς οἱ ἑτεροδόξοι Κοινότητες τῆς Δύσεως, οἱ ὁποῖες χαρακτηρίζονται ὄχι «ὡς ξένα καὶ ἀλλότρια» πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὡς συγγενεῖς καὶ οἰκεῖαι ἐν Χριστῷ καὶ «συγκληρονόμοι καὶ σύσσωμοι τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Χριστῷ» (ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 958 [1056]).

35. Μ.Π. Γ. Τσέτσι, Οἰκουμενικὸς Θρόνος καὶ Οἰκουμένη..., σελ. 56 καὶ 57, ἐνθ' ἄνωτ.: Βασιλείου Θ. Σταυρίδου - Εὐαγγελίας Ἀ. Βαρέλλα, Ἱστορία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, σελ. 54 καὶ 56, Ἀνάλεκτα Βλατάδων 47, «Π.Ι.Π.Μ.», Θεσσαλονίκη 1996.

των»³⁶, παρὰ τὰς ὑφισταμένας μεταξὺ αὐτῶν διαφορὰς.

Αὐτὸ τὸ ἀρχικὸ σχέδιο γιὰ μία «συνάφεια», «προσέγγισι» καὶ «κοινωνία ἀγάπης μόνον»³⁷, ὑλοποιήθηκε σταδιακῶς καὶ ἔλαβε τὴν μορφή μιᾶς σταθερᾶς πλέον «**συνοδοιοπορίας** τῶν ὀρθοδόξων μὲ τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον»³⁸.

Καὶ τελικῶς, μέσῳ ἰδίως τοῦ «Π.Σ.Ε.», ἔλαβε τὴν τελικὴν του μορφή ὡς «**Κοινὴ Διακονία**» τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει - κατὰ τοὺς Οἰκουμενιστὰς τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως -

«τὴν ἀγαστὴν συνεργασίαν ὄλων τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων εἰς τὸν ἠθικόν, κοινωνικόν, ἱεραποστολικόν καὶ διακονικόν τομέα, ἀνεξαρτήτως τῶν βασικῶν θεολογικῶν αὐτῶν διαφορῶν, ὡς τοῦτο ὑπεγράμμιζε πρὸ ἐβδομηκονταετίας ἤδη ἡ γνωστὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ ἔτους 1920»³⁹.

* * *

Οἱ προτάσεις τοῦ «**Διαγγέλματος**» τοῦ 1920 ὄχι μόνον υἱοθετήθησαν⁴⁰, ἀλλ' ἐφηρμόσθησαν

36. Ἰωάννου Καρμίρη, Δ.Σ.Μ., τόμος II, σελ. 952 [1050], ἐνθ' ἄνωτ. • Βλ. καὶ τὰ τῆς παραπομπῆς ὑπ' ἀριθ. 30.

37. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 956 [1054].

38. Μ.Π. Γ. Τσέτση, «Ἡ Ὀρθόδοξη Παρουσία στὴ Β' Πανευρωπαϊκὴ Οἰκουμενικὴ Σύναξι τοῦ GRAZ», περιοδ. «Ἐνημέρωσις», ΙΓ-1997/1, σελ. 2, ὑπογραμ. ἡμέτ.

39. «Υπόμνημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀντίληψιν καὶ τοὺς ὀραματισμοὺς αὐτοῦ περὶ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν» (Φανάριον, 30.11.1995), περιοδ. «Ἐνημέρωσις», ΙΑ-1995/12, σελ. 24, ὑπογραμ. ἡμέτ.

40. Οἱ Ἐκκλησίαι Ἱεροσολύμων, Ἀντιοχείας, Σερβίας καὶ Ρουμανίας ἀπήντησαν στὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως διὰ γραμμάτων καὶ ἐπήνεσαν αὐτὴν γιὰ τὴν πρωτοβουλία τοῦ «**Διαγγέλματος**» (βλ. Μ.Π. Γ. Τσέτση, Ἡ συμβολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴν ἰδρυση τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, σελ. 82-86, ἐνθ' ἄνωτ.).

πλήρως κατὰ τὴν πορεία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως⁴¹, μάλιστα δὲ καὶ ἐπηυξήθησαν, ὥστε σήμερα νὰ χαρακτηρίζονται ὅλες μαζί ὡς «**Βήματα πρὸς Σταθεροποίησιν τοῦ Κοινοῦ Χριστιανικοῦ Φρονήματος**»⁴².

Ἄναφέρομαι σὲ αὐτὲς ἐπιγραμματικῶς γιὰ οἰκονομία χρόνου:

1. «Δημιουργία κοινοῦ ἡμερολογίου»·
2. «Ἐντατικωτέρα ἐπικοινωνία δι' ἀλληλογραφίας»·
3. «Οἰκειότερα συσχετίσις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν»·
4. «Ἐπικοινωνία καὶ "συναδέλφωσις" Θεολογικῶν Σχολῶν»·
5. «Προώθησις τῶν οἰκουμενικῶν σπουδῶν»·
6. «Οἰκουμενικὸν πνεῦμα εἰς τὴν καθόλου παιδεῖαν»·
7. «Θεολογικοὶ διάλογοι καὶ συνέδρια»·
8. «Οἰκουμενικὴ διαπαιδαγώγησις τοῦ πληρώματος ὄλων τῶν ὁμολογιῶν»·
9. «"Συναδέλφωσις" Ἐπισκοπῶν καὶ Μητροπόλεων διαφόρων ὁμολογιῶν»·
10. «Κοινὸς ἐορτασμὸς θρονικῶν ἐορτῶν καὶ πολιούχων ἀγίων»·
11. «Λύσις δογματικῶν προβλημάτων»·

41. Τὸ «Διάγγελμα» τοῦ 1920 ἐγίνε πανορθόδοξως δεκτὸ ἀπὸ τὴν «Α' Πανορθόδοξον Διάσκεψιν τῆς Ρόδου» (1961), ἡ ὁποία στὸν «Κατάλογον τῶν θεμάτων τῆς μελλούσης Πανορθόδοξου Προσυνόδου» καὶ εἰδικώτερα στὴν ὑποδιαίρεσι «V. Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον» καὶ στὸ θέμα «ΣΤ. Ὁρθοδοξία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησις», προβλέπει «τὴν ἐν τῷ πνεύματι τῆς Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ 1920 παρουσίαν καὶ συμμετοχὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Κινήσει» (βλ. Ἰωάννου Καρμίρη, Δ.Σ.Μ., σελ. 984 [1082] - 985 [1083], ἐνθ' ἄνωτ.).

42. Γρηγορίου Λαρεντζάκη, «Βασικαὶ ἀρχαὶ τηρήσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος - Ὁρθόδοξοι ἀπόψεις», «Ε.Π.Ε.Θ.Χ.», τόμος Α', σελ. 351, Κεφ. ΙΙΙ.

12. «Άμοιβαίος σεβασμός τών ήθών και έθίμων»
13. «Άποφυγή δημιουργίας νέων προβλημάτων»
14. «Παραχώρησις εύκτηρίων οίκων»
15. «Μικτοί γάμοι», και τέλος
16. «Συνεργασία επί εύρυτάτου έπιπέδου εις επίκαιρα προβλήματα»⁴³.

* * *

Είναι πασιφανές, ότι έχομε ενώπιόν μας έναν προγραμματισμένο και έξελισσόμενο συγχρωτισμό όρθοδόξων και έτεροδόξων, ό όποιος βεβαίως είναι κάθε άλλο παρά ένας Θεολογικός Διάλογος, και ό όποιος είχε και περαιτέρω άντορθόδοξες παρεκκλίσεις.

Μέσα στο «Π.Σ.Ε.», κατά παραδοχήν Ρουμάνου Οικουμενιστοῦ μητροπολίτου,

«παρά τίς διαμαρτυρίες τών Όρθοδόξων, έγκρίθηκαν ήθικοί κανόνες που άντιστρατεύονται τήν (Άγία) Γραφή: ή όμοφυλοφιλία, ό λεσβιασμός, οί έκτρώσεις και γενικά άναποδογυρίσθηκε όλόκληρη ή χριστιανική βιβλική και παραδοσιακή ήθική»⁴⁴!

Προσφάτως δέ ό Γενικός Γραμματέας τοῦ «Π.Σ.Ε.» κ. Ρεΐζερ έδήλωσε, ότι στους κόλπους τοῦ Οικουμενικοῦ αὐτοῦ Όργανισμοῦ έχουν αναφωεϊ νέα σοβαρά προβλήματα

43. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 352-365, όπου αναλύονται τὰ «Βήματα», τὰ όποία - κατά τοὺς Οικουμενιστάς - «είναι δυνατόν άμέσως και άνευ δογματικῶν ή κανονικῶν κωλυμάτων, όπως έφαρμοσθοῦν, ή όπου έφαρμόζονται ήδη, όπως ένισχυθοῦν και έντατικοποιηθοῦν» (σελ. 351).

44. Μητροπολίτου Τρανσυλθανίας Άντωνίου (Πλαμαδεάλα), «Σύγχρονη Όρθοδοξία - Σύγχρονος Κόσμος. Προβλήματα τής συγχρόνου Όρθοδοξίας και ειδικά οί σχέσεις αὐτῆς με τήν Οικουμενική Κίνηση», περιοδ. «Έκκλησία», αριθ. 13/1-15.9.1994, σελ. 501α, ύπογραμ. ήμέτ.

«10ο Συνέδριο Παγκοσμίου Ἱεραποστολῆς καὶ Εὐαγγελισμοῦ» τοῦ «Π.Σ.Ε.» (Σὰν Ἀντώνιο, Τέξας - Η.Π.Α., 22-31.5.1989).

Διακρίνεται ἡ Ρουμανικὴ Ἀντιπροσωπία, ἡ ὁποία περιλάμβανε τὸν Τρανσυλβανίας κ. Ἀντώνιο (πρῶτον ἐκ δεξιῶν), τὸν Πλοεστίου κ. Νήφωνα, τοὺς Καθηγητὰς π. Δανιὴλ Τιομποτέα, π. Δημήτριο Πολέσκου, π. Νικόλαο Νεκούλα, π. Ἰωάννη Σάουτσα καὶ τὴν Ἡγουμένη Ναζαρία τῆς Μονῆς Βαράτεκ.

«Γιὰ πρώτη φορὰ μετεῖχαν ἐκπρόσωποι μεγάλων θρησκευμάτων, οἱ ὅποιοι μετέφεραν ἀπὸ τὸ δικό τους κόσμον ἐμπειρίες καὶ προβληματισμοὺς σχετικὰ μὲ κρίσιμα κοινὰ ἀνθρώπινα ζητήματα».

Στὸ «Συνέδριο» δὲν ἔλειψε «ἡ φεμινιστικὴ ἐπιμονὴ ποὺ παρατηρεῖται τὰ τελευταῖα χρόνια στὸ Π.Σ.Ε. μὲ τὴν προσπάθεια ἀποφυγῆς τῆς χρήσεως ἀντωνυμιῶν καὶ ὄρων ποὺ θεωροῦνται ἀνδροκρατικοί, καθὼς καὶ μὲ τὸ θέμα τῆς χειροτονίας τῶν γυναικῶν».

«λόγω διαφορῶν σὲ θέματα χριστιανικῆς ἠθικῆς, ὅπως τὰ ἀκυητήρια φάρμακα (“ἀντισυλληπτικά”), ἡ σεξουαλικὴ ἀγωγή καὶ ἡ ὁμοφυλοφιλία» καὶ διευκρίνησε περαιτέρω, ὅτι «πολλές ἀπὸ τὶς 330 Ἐκκλησίαις μέλη τοῦ Συμβουλίου

δέχονται ἀναντίρρητα τήν ὁμοφυλοφιλία καί ἔχουν εἰδικές τελετές γιά ὄσα ζεύγη ὁμοφυλοφίλων θέλουν νά ἐπισφραγίσουν τίς σχέσεις των μέ τόν γάμο»⁴⁵!

* * *

Μετά ἀπό τὰ ἀνωτέρω, ἐγείρονται τὰ ἐξῆς δύο σοβαρά ἐρωτήματα:

Πρῶτον· ἀποτελοῦν ὄλα αὐτά ἕναν Διάλογο, ὅπως θά τόν εὐλογοῦσαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες;

Δεύτερον· εἶναι δυνατόν ὑπό τοιαύτας συνθήκας νά δοθῆ κοινῆ καί ἐνιαία χριστιανική μαρτυρία στόν κόσμο;

Κατακλείω τήν ἀναφορά μου στόν *πρῶτο κύκλο* τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ἐνθουμούμενος τόν λίαν ἐπίκαιρο λόγο τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καί Οἰκουμενικοῦ Διδασκάλου Μεγάλου Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ὁποῖος δίδει ταυτοχρόνως καί τήν ἀπάντησι στὰ τεθέντα δύο ἐρωτήματα:

«Ὁ γάρ σπουδαῖος βίος καί ὀρθόδοξος, μαργαριτῶν καί ἀγίων δίκην ἀποστίλθων, οὐκ ὀφείλει ταῖς αἰρετικαῖς καί δυσώδεσι καί ρυπώσαις πολιτεῖαις συνδαιτᾶσθαι καί συναναφύρεσθαι· «ἐξέλθετε γάρ, φησίν, ἐκ μέσου αὐτῶν καί ἀφορίσθητε», λέγει Κύριος, «κάγῳ εἰσδέξομαι ὑμᾶς». Καί, «τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος;» καί «ἐξάρατε τόν πονηρόν ἐκ μέσου ὑμῶν» καί, «τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν» καί ἄλλο πλῆθος ἄπειρον»⁴⁶.

45. Ἐφημερ. «Καθολικὴ», ἀριθ. 2802/16.1.1996, σελ. 4: «Παράδοξη ἠθικὴ», ὑπογραμ. ἡμέτ.

46. Μ. Φωτίου, PG τ. 101, στλ. 944D-945A («Τὰ Ἀμφιλόχια», Ἐρώτησις Σ').

2. Δεύτερος κύκλος: Οἰκουμενικὴ Θεολογία

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ἀναπτύξεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως περιλαμβάνει τὴν Οἰκουμενικὴ λεγομένη Θεολογία.

Οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενιστὰὶ ἐντεῦθεν τοῦ 1920 ἀρχισαν νὰ θεολογοῦν οἰκουμενικῶς· ὁμιλοῦν καὶ γράφουν περὶ «οἰκουμενικῆς θεολογίας», περὶ «οἰκουμενικῆς διαστάσεως ἐν τῇ θεολογίᾳ» καὶ περὶ «ἔξοικουμενισμοῦ» αὐτῆς, ἔπαυσαν δὲ νὰ χαρακτηρίζουν τοὺς ἑτεροδόξους ὡς αἱρετικούς «ἐνεκα τῆς οἰκουμενικῆς ἀβροφροσύνης καὶ διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος»⁴⁷.

Τὸ πρῶτο βῆμα λοιπὸν τῶν Οἰκουμενιστῶν ἦταν ἡ ἀθέτησις τῆς αὐστηροτάτης Πατερικῆς Παραδόσεως, ἡ ὁποία ἐντέλλεται διὰ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «**φεύγειν τὴν πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους κοινωνίαν**»⁴⁸ καὶ συνεργασίαν σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα.

Τὸ δεύτερο ἦταν ἡ ἀθέτησις τῆς Πατερικῆς Ἐκκλησιολογίας, ἡ ὁποία - ὅπως εἶδαμε στὴν ἀρχὴ - διακηρύσσει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι Μία καὶ μοναδική, ταυτιζομένη ἀπολύτως μὲ τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία καὶ ὅτι ἡ σωτηρία εἶναι ἀσφαλῆς καὶ βεβαία μόνον ἐντὸς τῆς Μιᾶς αὐτῆς Ἐκκλησίας.

Οἱ Οἰκουμενιστὰὶ μὲ τὶς νεοφανεῖς θεολογίας τοὺς θέλουν τοὺς ἑτεροδόξους - παρὰ τὶς μεγάλες δογματικὰς τοὺς ἑκτροπὲς - ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Μιᾶς καὶ Ἀγίας Ἐκκλησίας.

Ποιὲς εἶναι οἱ θεολογίες αὐτές;

Ἄν καὶ εἶχαν παρουσιασθῆ ἀναλυτικὰ καὶ πέ-

47. Βασιλείου Θ. Σταυρίδου - Εὐαγγελίας Ἀ. Βαρέλλα, Ἱστορία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, σελ. 33 καὶ 46 ὑποσημ. 1, ἐνθ' ἄνωτ.

48. Μ. Βασιλείου, ΡΓ τ. 31, στλ. 1096-1097 («Ὅροι κατ' ἐπιτομήν», Ἐρώτησις Κ').

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαῖος καί ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β' (Ρώμη, 29.6.1995).

Ὁ πατριάρχης «τήν ἴδια ἡμέρα συνηντήθη μέ τὰ μέλη τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐλῆς (Curia Romana) καί ἄλλους ὑψηλοβάθμους ἀξιωματούχους τῆς Ἁγίας Ἐδρας», πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπε μεταξύ ἄλλων καί τὰ ἑξῆς:

«Ἐν τελευταία ἀναλύσει εἰς δόξαν Θεοῦ καί σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου κατατείνει τὸ ἔργον τὸ ἡμέτερον (τῶν Ὁρθοδόξων) καί τὸ ὑμέτερον (τῶν Παπικῶν). Εἶναι δὲ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔργον, εἰς τὸ ὅποιον ἐκάλεσεν ὁ Κύριος τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους καί Εὐαγγελιστάς, τοὺς Προφῆτας καί Διδασκάλους καί Ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας καί συνεχίζει καλῶν ὁ Θεὸς καί διανέμων τὰ τοῦ Πνεύματος χαρίσματα εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος καί αὐξήσιν αὐτοῦ».

ρυσί ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τίς ὑπενθυμίσω, βεβαίως ἐπιγραμματικά καί ὀπωσδήποτε μέ νεώτερα τεκμήρια, γιά μία καθολική θεώρησι τοῦ ζητήματος⁴⁹.

49. Στοιχεῖα λαμβάνω ἀπὸ τὴν ἐμπεριστατωμένη μελέτη τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ Ἀγιοκυπριανίτου, *Ὁρθοδοξία καί Οἰκουμενική Κίνησις...*, σελ. 17-25, 29-31 καί 53-54, ἐκδόσεις Ἱεράς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, Ἀθήνα 1997.

α) Ἡ «**Βαπτισματικὴ θεολογία**»· αὐτὴ ὑποστηρίζει, ὅτι τὸ βάπτισμα, ἀνεξαρτήτως προελεύσεώς του, εἰσάγει ὀρθοδόξους καὶ ἑτεροδόξους στὰ «**ὄρια**» τῆς Ἐκκλησίας.

Ἔχομε δηλαδὴ μία πλήρη ἐξίσωσι ὀρθοδόξου καὶ αἰρετικοῦ βαπτίσματος.

Ὁ πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος τὸ 1995, κατὰ τὴν ἐπίσκεψί του στὸ Βατικανό, συνυπέγραψε μὲ τὸν Πάπα Ἰωάννη - Παῦλο Β΄ «**Κοινὸ Ἀνακοινωθέν**», στὸ ὁποῖο μεταξὺ ἄλλων διεκηρύσσοντο τὰ ἐξῆς ἀνεπίτρεπτα:

«Ἐξορκίζομεν τοὺς πιστοὺς μας, Καθολικοὺς καὶ Ὀρθοδόξους, νὰ ἐνισχύσουν τὸ πνεῦμα τῆς ἀδελφωσύνης, τὸ ὁποῖον προέρχεται ἐκ τοῦ μοναδικοῦ Βαπτίσματος καὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν μυστηριακὴν ζωὴν»⁵⁰.

β) Ἡ **θεολογία τῶν «Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν»**· βάσει αὐτῆς ἡ Ὀρθοδοξία καὶ ὁ Παπισμὸς εἶναι δῆθεν «**Ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι**» μὲ τὴν πλήρη ἔννοια τοῦ ὄρου· μάλιστα δὲ οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ ἐπεκτείνουν τὸν ὄρο αὐτὸ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἑτεροδόξους⁵¹.

Ὁ πατριάρχης πάλιν κ. Βαρθολομαῖος στὸ «**Κοινὸ Ἀνακοινωθέν**» τοῦ 1995 στὸ Βατικανὸ διεκήρυττε χαρακτηριστικῶς:

«Ὁ Διάλογος αὐτὸς (ὀρθοδόξων καὶ Παπικῶν) ἀπεδείχθη γόνιμος καὶ κατέστη δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ κατὰ τρόπον οὐσιαστικόν» καὶ «ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἠδυνήθη νὰ διακηρύξῃ ὅτι

50. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 520/31.7.1995, σελ. 20, ὑπογραμ. ἡμέτ.

51. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 499/31.12.1993, σελ. 6. Ὁ πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος εἶχε δηλώσει τὴν 10.11.1993, ὅτι Ὀρθοδοξία καὶ Ἀγγλικανισμὸς εἶναι «**Ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι**» καὶ ἔχουν κοινὴν εὐθύνην «**ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ**».

αι Έκκλησiai μας αναγνωρίζονται αμοιβαίως ως Άδελφai Έκκλησiai, υπεύθυνοι από κοινού διὰ τὴν διατήρησιν τῆς μοναδικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ»⁵².

γ) Ἡ θεολογία τῆς «Διευρυμένης Ἐκκλησίας», ἡ ὁποία ὁμιλεῖ περὶ «Ἐκκλησίας ἐν εὐρυτάτῃ ἐννοίᾳ» περὶ «Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς» καὶ «ὄχι πλέον τῆς Ὁρθοδόξου μόνης» περὶ Ἐκκλησίας «ἐκτὸς τῶν κανονικῶν ὁρίων καὶ ἐκκλησιαστικῶν συνόρων» τῆς Ὁρθοδοξίας⁵³.

Ὁ πατριαρχικὸς μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνὸς δὲν παύει νὰ ὑποστηρίξη:

«Ὁφείλομεν νὰ εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀναζητήσωμεν καὶ νὰ ἀναγνωρίσωμεν τὴν παρουσίαν τοῦ Πνεύματος - τὴν Ἐκκλησίαν - καὶ ἐκτὸς τῶν ἰδικῶν μας κανονικῶν ὁρίων, πρὸς τὰ ὁποῖα ταυτίζομεν τὴν μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν»⁵⁴. «μόνο ἡ στάση αὐτὴ θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἀναγνωρίσωμε ἀκόμη καὶ Ἐκκλησίες ἐξω ἀπὸ τὰ δικά μας ἐκκλησιαστικὰ σύνορα, σύνορα ποὺ πολὺ συχνὰ ἔχομε τὴν τάση νὰ ταυτίζωμε κατὰ τρόπο ἀποκλειστικὸ μὲ τὴ σωτηρία ἐντὸς τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας»^{55,56}.

52. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 520/31.7.1995, σελ. 19, ὑπογραμ. ἡμέτ.

53. Βλ. ἀναφορὲς στὸ Ἀρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ Ἀγιοκυπριανίτου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 20-21, ὑποσημ. 9-15.

54. Μητροπολίτου Ἑλβετίας Δαμασκηνοῦ, «Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ», περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 260/15.10.1981, σελ. 13-14, ὑπογραμ. ἡμέτ.

55. Τοῦ αὐτοῦ, περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 517/30.4.1995, σελ. 10, ὑπογραμ. ἡμέτ.

56. Τοῦ αὐτοῦ, «Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα», περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 518/31.5.1995, σελ. 16, ὑπογραμ. ἡμέτ.

δ) Ἡ θεολογία τοῦ «Πολιτισμικοῦ Πλουραλισμοῦ»· αὐτὴ θεωρεῖ δεδομένη τὴν ἐνότητα ὀρθόδοξων καὶ ἑτεροδόξων, τὶς δὲ ὑπάρχουσες δογματικές διαφορὲς μόνον ὡς διαφορετικὴ θεολογικὴ ὀρολογία τῆς αὐτῆς πίστεως, οἱ ὁποῖες ἀντιστοιχοῦν στοὺς ἐπὶ μέρους πολιτισμούς μας καὶ ἀλληλοσυμπληρῶνται σὲ μία νόμιμη ποικιλία θεολογικῶν παραδόσεων.

Ὁ μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνὸς λέγει καὶ πάλιν χαρακτηριστικῶς:

«Ἀνήκομε (ὀρθόδοξοι καὶ ἑτερόδοξοι) στὴν ἴδια αὐτὴ οἰκογένεια ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, Σῶμα ζῶντος Χριστοῦ»· ζοῦμε «τὴν ἐνότητά μας ἐν τῇ ποικιλίᾳ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων ποὺ ἀντιστοιχεῖ συχνὰ στὶς διαφορετικὲς κοινωνικο-πολιτιστικὲς προελεύσεις μας ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἀγάπῃ»⁵⁷.

ε) Ἡ θεολογία τῆς «Κοινῆς Διακονίας», διαπιστώνει τὰ ἀδιέξοδα τῶν «Διαλόγων», δηλαδὴ τὴν ἀδυναμία ἐνώσεως ἐν τῇ αὐτῇ Πίστει, καὶ γιὰ τὴν ὑπέρβασί τους προτείνει μία ἐνότητα ὀρθόδοξων καὶ ἑτεροδόξων μέσῳ τῆς ὀργανώσεως, δράσεως καὶ ἀλληλεγγύης, γιὰ μία «Κοινὴ Διακονία» τοῦ κόσμου.

Μίαν σχετικὴ δήλωσι τοῦ πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου εἶχα ἀναφέρει προηγουμένως στὴν περιγραφὴ τοῦ πρώτου κύκλου τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως⁵⁸· ἤδη ἀναφέρω καὶ μίαν ἄλλη τοῦ προηγουμένου πατριάρχου, γιὰ νὰ φανῆ μάλιστα καὶ ἡ ἐνότης τῆς γραμμῆς καὶ τοῦ πνεύματος τῶν ἡγετῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.

57. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 518/31.5.1995, σελ. 15· βλ. ἐπίσης, περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 517/30.4.1995, σελ. 10, ὑπογραμ. ἡμέτ.

58. Βλ. παραπομπὴν ὑπ' ἀριθ. 39.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Δημήτριος († 1991) καί ὁ (τότε) Γενικός Γραμματεὺς τοῦ «Π.Σ.Ε.» Δρ. Αἰμίλιο Κάστρο (Γενεὴν, Ἔδρα τοῦ «Π.Σ.Ε.», Ἐπίσημος ἐπίσκεψις, 10-14.12.1987).

Ὁ πατριάρχης στήν ὁμιλία του ἐξέφρασε «τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διὰ τοὺς ἀναλαμβανομένους ἐν τῷ Συμβουλίῳ διαλόγους μεταξὺ τῶν ξένων ἰδεολογιῶν, ὡς καὶ δι' ἐκείνους μετὰ τῶν ἄλλων ἀνά τὸν κόσμον θρησκευτολογικῶν συστημάτων, μάλιστα δὲ τῶν μονοθεϊστικῶν, μεθ' ὧν ἢ κατὰ βάσιν σύμπτωσις εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοῦ αὐτοῦ ἐνὸς Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἀποτελεῖ κεφαλαιῶδες στοιχεῖον συγγενείας ἐν τῇ πίστει».

Ὁ πατριάρχης Δημήτριος, κατὰ τὴν ἐπίσκεψί του στὸ «Π.Σ.Ε.» τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1987, στήν ἐπίσημο ὁμιλία του, ἀφοῦ ἐπήνεσε τὸ Συμβούλιο γιά τίς ποικίλες δραστηριότητές του

«εἰς πλείστους τομεῖς κοινῆς χριστιανικῆς μαρτυρίας καὶ διακονίας», τελικῶς ἐχαρακτήρισε ὡς «ἐλπιδοφόρον πραγματικότητα», ὅτι «**καίτοι μὴ οὐσῆς ἐξησφαλισμένης τῆς ποθητῆς πλήρους ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ καθαρῶς ἐκκλησιολογικοῦ καὶ θεολογικοῦ ἐπιπέδου, ὅμως ἰδοῦ, ὅτι καθίσταται δυνατὴ ἢ ἀπό**

κοινοῦ διακονία πρὸς τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον εἰς τὰ καίρια καὶ ζωτικώτατα τῆς ζωῆς αὐτοῦ θέματα»⁵⁹.

στ) Ἡ Διαθρησκειακὴ θεολογία· μὲ αὐτὴν οἱ Ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ **προτείνουν** «μία συμμαχία καὶ συλλογικὴ προσπάθεια»⁶⁰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μὲ ὅλες τὶς ἑτερόδοξες καὶ ἑτερόθρησκες κοινότητες· **διαπιστώνουν** μίαν παγκόσμια πνευματικότητα ποῦ ἐκφράζεται μὲ τὴν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σὲ ὅλες τὶς θρησκείες καὶ ἡ ὁποία τὶς ἐνώνει σὲ ἓνα κοινὸ «λαὸ τοῦ Θεοῦ»⁶¹· καὶ τέλος, **τοποθετοῦν** τὴν Ἐκκλησία μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες θρησκείες «*στο ἴδιο σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου*»⁶².

* * *

Νομίζω, ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ θεολογικὲς κακοδοξίες μαρτυροῦν ἀφ' ἑαυτῶν, ὅτι πράγματι ὁ Οἰκουμενισμὸς, διατυμπανιζόμενος ὡς Κίνησις γιὰ τὴν ἔνωση τῶν διηρημένων Χριστιανῶν, τελικῶς ἐννοεῖ καὶ θέλει αὐτὴν ὄχι ὡς ἔνωση διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐπιστροφῆς ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἀληθείᾳ καὶ Πίστει, ἀλλ' ὡς μίαν ἀναγνώρισι τῶν αἱρέσεων (καὶ περαιτέρω τῶν θρησκειῶν) σὲ ἓνα συγκρητιστικὸ πλαίσιο.

Τὸ ἀμάρτημα τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν

59. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 393/15.2.1988, σελ. 15, ὑπογραμ. ἡμέτ.

60. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 511/30.11.1994, σελ. 28 (δηλώσεις τοῦ πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου).

61. Περιοδ. «Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος» Ἀλεξανδρείας, τόμος ΝΓ' (1971), II, σελ. 239 (ἀπόψεις τοῦ μητροπολίτου Ὁρους Λιβάνου κ. Γεωργίου Κόδρ).

62. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 523/31.10.1995, σελ. 12 (ἀπόψεις τοῦ μητροπολίτου Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνοῦ).

«10η Συνάντησις Θρησκειῶν γὰ τὴν Εἰρήνῃ τοῦ Κόσμου» (Ἀσίζῃ Ἰταλίας, Ὀκτώβριος 1996).

Ἐωρτάσθηκε ἡ δεκάτη ἐπέτειος τῆς πρώτης σχετικῆς συναντήσεως στὴν ἴδια πόλι (Ὀκτώβριος 1986). Συμμετεῖχαν «διακόσιοι διακεκριμένοι ἐκπρόσωποι μιᾶς δωδεκάδος θρησκειῶν» καὶ διεκήρυξαν στὴν «κοινὴ ἐκκλησίῃ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης», ὅτι «Δοξάζομε τὸν Θεὸ γιὰ τὸν Δρόμο τὸν ὁποῖο διανύσαμε ὁ ἓνας δίπλα στὸν ἄλλο καὶ ὄχι ὁ ἓνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου».

Διακρίνεται ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνός, ἐν μέσῳ ἑτεροδόξων καὶ ἄλλοθρήσκων.

εἶναι θανάσιμο· αὐτὸ κατανοεῖται πλήρως, ὅταν λάβωμε ὑπ' ὄψιν μας τί λέγει καὶ πάλιν ὁ φωστὴρ τῆς Οἰκουμένης Μέγας Φώτιος:

**«Τὰ περὶ πίστεως, ἐνθα καὶ τὸ παρεγκλί-
ναι μικρόν, ἁμαρτεῖν ἐστὶν ἁμαρτίαν τὴν πρὸς
θάνατον»⁶³.**

63. Μ. Φωτίου, PG τ. 102, στλ. 604C (Ἐπιστολὴ Β' «Νικολάῳ Πάπα Ρώμης», E.L.I.).

3. Τρίτος κύκλος: Θεολογικοὶ Διάλογοι

α. Τὸ φάσμα τῶν Διαλόγων

ΣΤΑ ΕΥΡΥΤΕΡΑ ΠΛΑΙΣΙΑ τῆς Οἰκουμενικῆς Κι-
νήσεως διεξάγονται ποικίλοι Διάλογοι διμε-
ρεῖς καὶ πολυμερεῖς, τόσο ἐντὸς τοῦ «Π.Σ.Ε.»,
ὅσον καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ· εἴτε μὲ τὴν συντονιστικὴ
συμβολὴ του εἴτε χωρὶς αὐτήν, τελείως ἀνεξάρτη-
τα.

Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις ἔχει ἐγκαινιάσει τὴν
λεγομένη «ἐποχὴ τῶν διαλόγων»· οἱ Διάλογοι
εὐρίσκονται σὲ πλήρη ἐξέλιξι.

Σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν
«διεξάγονται σήμερα, ἢ ἀξιολογοῦνται ἔπειτα ἀπὸ
μιὰ πρώτη φάση ἐργασιῶν, εἴκοσι ὀκτῶ διμερεῖς
θεολογικοὶ διάλογοι»⁶⁴.

Παραλλήλως διεξάγονται καὶ πολλοὶ ἄλλοι Διά-
λογοι σὲ ἡπειρωτικὸ, περιφερειακὸ, ἔθνικὸ καὶ
τοπικὸ ἐπίπεδο.

Οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ ἀπὸ τὰ μέσα τῆς
δεκαετίας τοῦ '60 διεξάγουν ἐπισήμους διμερεῖς
Διαλόγους: ἀπὸ τοῦ 1973 μὲ τοὺς Ἄγγλικανούς,
ἀπὸ τοῦ 1975 μὲ τοὺς Παλαιοκαθολικούς, ἀπὸ
τοῦ 1980 μὲ τοὺς Παπικούς, ἀπὸ τοῦ 1981 μὲ
τοὺς Λουθηρανούς, ἀπὸ τοῦ 1985 μὲ τοὺς Μονο-
φυσίτας/Ἀντιχαλκηδονίους, περαιτέρω δὲ μὲ τοὺς
Μετερρυθμισμένους (Καλβινιστὰς, Ζβιγγλιανούς καὶ
Κονγκρεγκασιοναλιστὰς) καὶ σὲ προκαταρκτικὸ στάδιο
μὲ τοὺς Μεθοδιστὰς καὶ Βαπτιστὰς⁶⁵.

64. Μ.Π. Γ. Τσέτση, «Οἱ Διμερεῖς Θεολογικοὶ Διάλογοι
μεταξὺ Ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν σὲ συνάφεια πρὸς τοὺς Διμε-
ρεῖς Διαλόγους τῆς Ὄρθοδόξου Ἐκκλησίας», περιοδ. «Ὄρθο-
δοξία» Κωνσταντινουπόλεως, Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 1995, σελ. 243.

65. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 247-248.

β. Τά θεμέλια τῶν Διαλόγων

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ὁμως τὰ θεμέλια αὐτῶν τῶν Διαλόγων;

Οἱ Οἰκουμενισταί ὑποστηρίζουν, ὅτι οἱ Διάλογοι αὐτοὶ ἀποτελοῦν συνέχεια τῶν Διαλόγων ποῦ διεξήγαγον οἱ Ἅγιοι Πατέρες μὲ τοὺς αἰρετικούς, διότι δῆθεν ὁ Οἰκουμενισμὸς «*ἀνέκαθεν βιώθηκε μέσα στήν Ἐκκλησία*»⁶⁶.

Καὶ ὁμως· οἱ Διάλογοι τῶν Ἁγίων τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ὡς χαρισματικὴ ποιμαντικὴ πράξις, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχουν ὀποιαδήποτε σχέσι μὲ τοὺς Διαλόγους τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ἐφ' ὅσον – κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον – οἱ ἐκκλησιολογικὲς προϋποθέσεις καὶ τὰ θεμέλια τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ δὲν ταυτίζονται.

Ὑπενθυμίζω τὶς δογματικὲς ἐκτροπὲς τῶν διαφορῶν θεολογιῶν ποῦ ἀνέπτυξαν οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταί, στὶς ὁποῖες ἀναφέρθηκα στὸν *δεύτερο κύκλο*, καὶ μέσω τῶν ὁποίων **ἀθέτησαν** τὴν ἔννοια τῆς αἰρέσεως, **ἀνεγνώρισαν** τὴν ἐκκλησιαστικότητα τῶν ἑτεροδόξων Κοινοτήτων καὶ **ἔθεσαν** αὐτὲς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐνῶ, ἀντιθέτως, οἱ Ἅγιοι Πατέρες εἶχαν πλήρη συνείδησι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία - ὡς τὸ χαρισματικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ - περιλαμβάνει μόνον ὄσους πιστεύουν καὶ ὁμολογοῦν τὴν Ὁρθόδοξο Ἀλήθεια· μόνον δὲ δι' Αὐτοῦ τοῦ Σώματος εἶναι δυνατὴ ἡ μετοχὴ στὴ ζωὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος, δηλαδὴ ἡ θέωσις καὶ ἡ σωτηρία.

Ἡ αἵρεσις **ἀναιρεῖ** τὴν Ἀλήθεια, **φυγαδεύει** τὴν Ἀγάπη καὶ **ματαιώνει** τὴν Κοινωνία καὶ τὴν Ἐνότητα μὲ τὸν Τριαδικὸ Θεό.

66. Τοῦ αὐτοῦ, «*Μία ὀρθόδοξη θεώρηση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ*», «Ε.Π.Ε.Θ.Χ.», τόμος Β', σελ. 391, ἐν Ἀθήναις 1991.

Ἄκριβῶς γὰρ τὸν λόγον αὐτόν, ἡ Ἱερὰ Παράδοσις, διὰ τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Εἰρηναίου Ἐπισκόπου Λουγδούνου, μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι ὅσοι **«εἶναι ἐκτὸς ἀλήθειας», αὐτοὶ «εἶναι ἐκτὸς Ἐκκλησίας»⁶⁷.**

Ἡ Ἀλήθεια, κατὰ τὸν Ἱερὸν Χρυσόστομο, εἶναι **«τὸ συνέχον τὴν πίστιν καὶ τὸ κήρυγμα»** εἶναι **«καὶ στῦλος καὶ ἐδραῖωμα»** τῆς Ἐκκλησίας⁶⁸.

Ἐπὶ πλέον δέ, ἡ Πατερικὴ Παράδοσις ἀνεκάθεν ἐπίστευε, ὅτι οἱ ἀμετανόητοι αἰρετικοὶ καὶ σχισματικοὶ, ἀναθεματιζόμενοι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ἀποκόπτονται ἀπὸ τὸ ζωοποιὸ Σῶμα Τῆς καὶ χωρίζονται ἀπὸ τὸν Θεό.

«Τὸ γὰρ ἀνάθεμα», λέγει καὶ πάλιν ὁ Χρυσορρήμων Διδάσκαλος τῆς Οἰκουμένης, **«παντελῶς τοῦ Χριστοῦ ἀποκόπτει»⁶⁹,** τοῦ ἀναθεματιζομένου θεωρουμένου **«ὡς ἡλλοτριωμένου Θεοῦ καὶ ἀπορραγέντος τῆς Ἐκκλησίας»⁷⁰.**

Ἐν τούτοις, οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ δὲν διστάζουν νὰ γράφουν, ὅτι

«Δὲν ἀποσυνθέτουν τὸν Χριστιανισμόν, αἱ ὑπὸ τὴν στέγην καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ διαιρέσεις καὶ Ὁμολογίαι. Δὲν διαλύεται ὁ Χριστιανισμός, ἀναλυόμενος, ἀλλὰ συντίθεται. Αἱ Χριστιανικαὶ Ὁμολογίαι δὲν ἀποτελοῦν ἀντιθέσεις τῆς Χριστιανικῆς θέσεως, ἀλλὰ σύνθεσιν ἰδανικὴν καὶ θεῖαν, σύνθεσιν ἡ ὁποία ἐναρ-

67. Ἁγίου Εἰρηναίου Λουγδούνου, PG τ. 7, στλ. 1076 («Ἐλεγχος καὶ Ἀνατροπὴ τῆς Ψευδωνύμου Γνώσεως», IV, ΛΓ', 7).

68. Ἱ. Χρυσοστόμου, PG τ. 62, στλ. 554 (Εἰς τὴν Α' Τιμοθ., Ὁμιλία ΙΑ', § α').

69. Ἱ. Χρυσοστόμου, PG τ. 48, στλ. 949 («Περὶ τοῦ μὴ δεῖν ἀναθεματίζειν ζῶντας ἢ τεθνηκότας», § γ').

70. Ἱ. Χρυσοστόμου, PG τ. 60, στλ. 549 (Εἰς τὴν Ρωμ., Ὁμιλία ΙΣΤ', § α').

μονίζει θέσιν καὶ ἀντίθεσιν. Ἐξεκίνησεν ὡς θέσις, ἐδημιούργησεν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτοῦ ἀντιθέσεις καὶ βαίνει πρὸς σύνθεσιν τελικὴν»⁷¹!!!...

Προφανῶς, ἐκφράζοντες τοιαύτας κακοδοξίας, ἔχουν κατ' οὐσίαν ἀποδεχθῆ τὴν ἀποψι ἐπιφανοῦς - ἔλληνος δυστυχῶς - Οἰκουμενιστοῦ, ὅτι

«σχισματικὲς ἐκκλησίαι δὲν ὑπάρχουν, ἀλλὰ ἐκκλησίαι σὲ σχισματικὴ κατάστασι μέσα στῆ μιᾷ ἀδιαίρετῃ Ἐκκλησίᾳ»⁷²!

71. Ἄρχιμ. Μαξίμου Ρεπανέλλη (εἶτα μητροπολίτου Σταυρουπόλεως), Σχολάρχου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης, «*Ὁ Δυναμισμὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ*», περιοδ. «*Ὁρθοδοξία*» Κωνσταντινουπόλεως, τεύχος Α' Ἰανουάριος-Μάρτιος 1959, σελ. 938. • **Ὁ Λόγος** αὐτὸς ἐκφωνήθηκε «*ἐν τῷ Π.Π. Ναῶ, κατὰ τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Χοροστασίαν ἐπὶ τῇ Ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τῇ 30ῇ Ἰανουαρίου 1959*» καὶ περιέχει ἐξωφρενικὲς ἐκκλησιολογικὲς θέσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὶς ἑτερόδοξες Κοινότητες.

72. Νικολάου Νησιώτου (†), «*Μαρτυρία τῆς ὀρθοδόξου χριστιανοσύνης διὰ τὴν Μίαν ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν*», παρὰ **N. A. Μασσοῦκα**, *Οἰκουμενικὴ Κίνησις/Ἱστορία-Θεολογία*, σελ. 246, ἐκδόσεις Π. Πουρναρᾶ, Θεσσαλονίκη 1991. • **Τὶς ἀπόψεις αὐτὲς** διετύπωσε ὁ Ν.Ν. στὴν ὁμιλίαν του πρὸ τῆς ὀλομελείας κατὰ τὴν Γ' Γεν. Συνέλευσι τοῦ «Π.Σ.Ε.» στὸ Ν. Δελχί τῶν Ἰνδιῶν, 1961 (Τὸ πλήρες κείμενο τῆς ὁμιλίας του, βλ. περιοδ. «*The Ecumenical Review*», Vol. XIV, No 2/January 1962, pp. 192-202: **Nikos Nissiotis**, «*The Witness end the Service of Eastern Orthodoxy to the One Undivided Church*»).

• **Ὁ καθηγητὴς Ἰωάννης Ὁρ. Καλογήρου** (†), παρουσιάζων τὰ κύρια σημεῖα τῆς πολυκρότου ὁμιλίας τοῦ Ν.Ν., λέγει ὅτι ὁ ὁμιλητὴς «*ἀπέκρουσε τὴν ἀλληλοπροσαγόρευσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς "σχισματικῶν", ἐφ' ὅσον, ὡς διισχυρίσθη, αἱ ἱστορικαὶ Ἐκκλησίαι εἰς τὰς διαιρέσεις τῶν ἀποτελοῦν σχισματικὴν κατάστασιν ἐν τῇ μιᾷ ἀδιαίρετῳ Ἐκκλησίᾳ*» (Ἰωάννου Ὁρ. Καλογήρου, «*Ἐκ τῆς Γ' Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς Νέον Δελχί τῶν Ἰνδιῶν*», περιοδ. «*Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς*» Θεσσαλονίκης, ἀριθ. 528-529/Μάιος-Ἰούνιος 1962, σελ. 152, συνέχεια Γ').

• **Οἱ ἀπόψεις** τοῦ Ν.Ν. εἶναι σαφῶς ἀγγλικανικῆς· οἱ Ἄγ-

Εἶναι ἀξιοπρόσεκτο, ἀναφέρω παρανθετικῶς, ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι οἱ Οἰκουμενισταὶ ὁμολογοῦν, ὅτι

«κίνδυνος ὑπάρχει βεβαίως διὰ τὸ φρόνημα τῶν Ὁρθοδόξων ἐκπροσώπων εἰς τὸν οἰκουμενικὸν διάλογον»⁷³.

Πράγματι· οἱ δεκαετηρίδες τοῦ οἰκουμενιστικοῦ συγχρωτισμοῦ καὶ τῶν Διαλόγων ἀπέδειξαν, ὅτι ὄχι μόνον «κίνδυνος ὑπάρχει», ἀλλὰ καὶ πτώσις πολλῶν δακρύων ἀξία, ἐφ' ὅσον οἱ Οἰκουμενισταὶ ἀθέτησαν τὴν μακραίωνα Κανονικὴ Παράδοσι τῆς Ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διαβρωθῇ βαθύτατα τὸ ἐκκλησιολογικὸν τους φρόνημα.

Καὶ ἐγείρεται τὸ ἐρώτημα: πῶς εἶναι δυνατόν ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, οἱ Οἰκουμενισταὶ νὰ δίδουν – ὡς ὑποστηρίζουν – **αὐθεντικὴ καὶ δυναμικὴ** μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας⁷⁴;

γ. Ἐπέτυχαν οἱ Διάλογοι;

ΑΣ ΠΡΟΧΩΡΗΣΩΜΕ ὁμως, μετὰ τὴν ἀναφορὰ μας στὰ θεμέλια, καὶ στὸ οἰκοδόμημα τῶν Διαλόγων.

Ἄρα γε ἐπέτυχαν οἱ Διάλογοι; Ἀπέδωσαν τὰ ἀναμενόμενα;

Κατὰ γενικὴν ἐκτίμησι ἀκόμη καὶ τῶν Οἰκουμε-

γλικανοὶ στοὺς Διαλόγους ποὺ διεξάγουν μὲ τοὺς ὀρθοδόξους Οἰκουμενιστὰς συνεχῶς τονίζουν, ὅτι «θεωροῦν τὰς διαιρέσεις τῶν χριστιανῶν ὡς ὑφισταμένας ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας· δὲν πιστεύουν ὅτι μόνον τῶν ἀποτελοῦν τὴν μίαν ἀληθινὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλ' ὅτι ἀνήκουν εἰς αὐτήν» (Μητροπολίτου Ἐλβετίας **Δαμασκηνοῦ**, *Θεολογικοὶ Διάλογοι...*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 189, 169, 175, 220).

73. Μητροπολίτου Ἐλβετίας **Δαμασκηνοῦ**, αὐτόθι, σελ. 52.

74. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 51 ἐ., § 2. *Μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας*.

νιστών, οί Θεολογικοί Διάλογοι έχουν άποτύχει, γιά πολλούς και ποικίλους λόγους, στους κυριωτέρους τών όποιών θά αναφερθούμε εύθύς άμέσως.

γ1. Έντός του «Π.Σ.Ε.»

ΕΝ ΠΡΩΤΟΙΣ, τί συμβαίνει με τον πολυμερή Διάλογο έντός του «Π.Σ.Ε.»;

Η «Μόνιμος Άντιπροσωπεΐα του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην έδρα του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών» διαπιστώνει, ότι ο Οικουμενικός Όργανισμός τής Γενεύης «συναντά σήμερα» «θεολογικές δυσκολίες» και βεβαιώνει γιά «τά **άδιέξοδα** στα όποία οδηγεί ο πολυμερής θεολογικός Διάλογος»⁷⁵.

Το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως επιβεβαιώνει λίαν επισήμως, ότι

«ή θεολογική έρευνα» **«δέν ήδυνήθη νά φέρη ούσιαστικά άποτελέσματα, δυνάμενα νά οδηγήσουν πρòς τήν Χριστιανικήν ένότητα. Βασικά θέματα»** «δέν προωθήθησαν όπως και όσον έπρεπε, ίσως λόγω άνυπερβλήτων δυσχερειών, έξ αίτίας τής θεολογικής και έκκλησιολογικής άνομοιογενείας τών έν τώ ΠΣΕ διαλεγομένων μερών»⁷⁶.

Γιά τούς όρθόδοξους Οικουμενιστάς πάντως, «κατέστη πεποίθησις, ότι ή προώθησις τής υποθέσεως τής ένότητος τών έκκλησιών είναι δυνατή μόνον μέσω τών διμερών θεολογικών διαλόγων και όλιγώτερον μέσω τών πολυμε-

75. Μ.Π. Γ. Τσέτσι, «Η άλλη όψη του Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών», περιοδ. «Ενημέρωσις», Ζ-1991/7-8, σελ. 2, ύπογραμ. ήμέτ.

76. «Υπόμνημα του Οικουμενικού Πατριαρχείου...», περιοδ. «Ενημέρωσις», ΙΑ-1995/12, σελ. 24, ύπογραμ. ήμέτ.

ρῶν (Π.Σ.Ε.) τοιούτων» καὶ ὅτι «αἱ προσπάθειαι πρὸς ἔνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν ἔχουν φθάσει εἰς ἓν σοβαρὸν στάδιον, νευραλγικὸν σημεῖον ἢ καὶ ἀδιέξοδον»⁷⁷.

γ2. Ὁδηγήθησαν σὲ ἀδιέξοδα

ΑΛΛΑ, καὶ εὐρύτερα τοῦ «Π.Σ.Ε.», «παρ' ὄλην τὴν πολυετῆ Οἰκουμενικὴν Κίνησιν καὶ τοὺς θεολογικοὺς Διαλόγους», τὰ διαλεγόμενα μέρη «ἐν τῷ συνόλῳ τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν δὲν ἠδυνήθησαν, ὅχι νὰ ἐπιτύχουν, ἀλλ' ἀπλῶς ἔστω καὶ νὰ συγκεκριμενοποιήσουν τὸν ὑπ' αὐτῶν τεθέντα σκοπὸν καὶ νὰ συμφωνήσουν ἐπὶ μιᾷς ὑφ' ὧλων ἀποδεκτῆς ἀντιλήψεως περὶ ἐνότητος τῶν ἐκκλησιῶν...»⁷⁸.

Ἄς ἰδοῦμε ὁμῶς ἐνδεικτικῶς τρία παραδείγματα «διαλογικῶν» ἀδιεξόδων.

* * *

1. Διάλογος μὲ τοὺς Παλαιοκαθολικούς. Οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ ἄρχισαν ἐπίσημο «Διάλογο» μὲ τοὺς Παλαιοκαθολικούς τὸ 1975, ὁ ὁποῖος ἔληξε τὸ 1987⁷⁹.

77. Ἀθανασίου Μπασδέκη, «Οἰκουμενικὴ Κίνησις καὶ Ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας...», «Ε.Π.Ε.Θ.Χ.», τόμος Α', σελ. 322 καὶ 321, ἐν Ἀθήναις 1987, ὑπογραμ. ἡμέτ.

78. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 301-302.

79. Μητροπολίτου Ἐλβετίας Δαμασκηνοῦ, *Θεολογικοὶ Διάλογοι...*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 27-32/Κείμενα: σελ. 243-285· τοῦ αὐτοῦ, «Σχέσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν Κόσμον», «Ε.Π.Ε.Θ.Χ.», τόμος Α', σελ. 251-255, ἐνθ' ἄνωτ.: περιοδ. «Ἐπίσκεψις»: ἀριθ. 427/15.10.1989, σελ. 2 καὶ 5-15· ἀριθ. 508/31.8.1994, σελ. 12-14· ἀριθ. 511/30.11.1994, σελ. 22-27· Μ.Π. Γ. Τσέτση, «Οἱ Διμερεῖς Θεολογικοὶ Διάλογοι...», περιοδ. «Ὀρθοδοξία» Κωνσταντινουπόλεως, Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 1995, σελ. 255-6.

Όμως, παρά τήν συμφωνία πού έπήλθε σέ θεολογικό επίπεδο, ή ένωσις δέν προωθήθηκε γιά δύο βασικούς λόγους:

Πρώτον· ένα τμήμα τών Παλαιοκαθολικών προτεσταντίζει, έχει κοινωνία μέ τούς Εύαγγελικούς τής Γερμανίας καί προωθεί τήν χειροτονία γυναικών στήν ιερωσύνη.

Δεύτερον· οί Παλαιοκαθολικοί εύρίσκονται άπό τοϋ 1931 σέ μυστηριακή κοινωνία μέ τούς Άγγλικανούς καί δέν έχουν διάθεσι νά τήν διακόψουν προκειμένου νά ένωθοϋν μέ τούς Όρθοδόξους, έφ' όσον - όπως χαρακτηριστικά δηλώνουν -

«ή έκκλησιαστική κοινωνία μέ τήν Άγγλικανική Έκκλησία άνήκει σταθερά στήν παλαιοκαθολική ταυτότητα»⁸⁰.

Τό 1996, οί Παλαιοκαθολικοί τής Γερμανίας χειροτονούν «δύο έγγαμες γυναίκες στόν βαθμό τοϋ Πρεσβυτέρου», ό δέ Προκαθήμενός τους, επίσκοπος Ίωακείμ Βόμπ (Vobbe) έδήλωσε άσεβώς, ότι

«ό άποκλεισμός τών γυναικών άπό τό ιερατείο άποτελούσε μέχρι τώρα, μία άπό τίς βασικές πλάνες τής Έκκλησίας»⁸¹!

Έν τώ μεταξύ πληροφορούμεθα, ότι

«ή Έκκλησία τών Παλαιοκαθολικών τής Αύστρίας κατά τήν πρόσφατη σύνοδό της στή Βιέννη άπεφάσισε νά δεχθῆ γυναίκες στήν ιερωσύνη, ήδη διακόνισσες. Θα χειροτονηθοϋν τό 1998. Η καινοτομία αύτή, πού προξένησε μεγάλη αίσθηση, έγκρίθηκε άπό τή σύνοδο μέ 69 ψήφους έναντίον 13»⁸²!...

Είναί προφανές, ότι οί ένέργειες αύτές τών

80. Περιοδ. «Επίσκεψις», άριθ. 420/1.6.1989, σελ. 13.

81. Περιοδ. «Ενημέρωσις», ΙΒ-1996/6, σελ. 4.

82. Έφημερ. «Καθολική», άριθ. 2852/2.12.1997, σελ. 8, ύπογραμ. ήμέτ.: «Χωρίς τίτλο».

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαῖος προσφωνεῖ τὴν Ἀγγλικανικὴ Σύνοδο στὴν αἴθουσα συνεδριάσεων τοῦ Παλατίου τοῦ Λάμπεθ στὴν Ἀγγλία (10.11.1993).

Ὁ πατριάρχης ἀνεφέρθη στὴν «εὐθύνην, ἣν ἕκαστος ἡμῶν τῶν τοῦ Θεοῦ ποιμένων ἔχει ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ» ἐπίσης, ἀνεφέρθη στὶς ἰδιαίτερες σχέσεις «μεταξὺ τῶν δύο ἡμῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν» καὶ ἐχαρακτήρισε τὸ «μειζον θέμα τῆς χειροτονίας γυναικῶν» ὡς «τεράστιον ὀγκόλιθον» «εἰς τὰς ἡδὴ ἐκ παραδόσεως ὑφισταμένης μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἡμῶν διαφορᾶς»· «ἐν τούτοις», συνέχισε, «δὲν ἀπεγοητεύθημεν, οὔτε τὸν Διάλογον διεκόψαμεν, διότι ἡ ἀπογοήτευσίς δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὴν ζωὴν ὑπευθύνων ἀνθρώπων τῆς Πίστεως».

Παλαιοκαθολικῶν τορπιλλίζουν τὸ ἔργο τοῦ Διαλόγου, ὁ ὁποῖος εἶχε πρὸ δεκαετίας περατωθῆ, «ἴσως μὲ ὑπέρμετρη αἰσιοδοξία, ὡς πρὸς τὸ δυνατόν τῆς ἐνώσεως τῶν Παλαιοκαθολικῶν μὲ τὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησίᾳ»⁸¹.

* * *

II. Διάλογος μὲ τοὺς Ἀγγλικανούς. Στὸ ἴδιο

ἀδιέξοδο ὠδηγήθηκε καί ὁ Διάλογος μέ τοὺς Ἀγγλικανούς.

Ὁ Διάλογος αὐτὸς ἄρχισε ἐπισημῶς τὸ 1973 στὴν Ὁξφόρδη⁸³.

Σημειωτέον, ὅτι ἅμα τῇ ἐνάρξει του ἀνεκοινώθη ἡ κοινὴ αὐτοσυνειδησία γιά τὰ ἤδη ὑφιστάμενα ἀδιέξοδά του, ἐφ' ὅσον οἱ Ἀγγλικανοὶ εἶχαν ἤδη ἀποφασίσει νὰ ἐφαρμόσουν μυστηριακὴ ἐπικοινωνία μέ ποικίλες Λουθηρανικὲς Ὁμολογίες, καθὼς ἐπίσης καὶ μέ τὶς Προτεσταντικὲς Ὁμολογίες τῶν Νοτίων Ἰνδιῶν⁸⁴.

Ἐν τῷ μεταξύ, διαρκοῦντος τοῦ Διαλόγου καὶ μέχρι τοῦ 1986, οἱ Ἀγγλικανοὶ εἶχαν προχωρήσει στὴν χειροτονία τῶν γυναικῶν καὶ ἤδη ὑπῆρχαν 743 ἱέρειες· τὸ 1987 ἡ εἰσοδοχὴ τῶν γυναικῶν στὴν ἱερωσύνη ἀπεφασίσθη ἐπισημῶς ἀπὸ τὰ 2/3 τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἀγγλίας· τὸ 1992 ἀπεφασίσθη ὀριστικῶς ἀπὸ τὴν Γενικὴ Σύνοδο τῶν Ἀγγλικανῶν τῆς Βρεταννίας καὶ τὸ 1994 ἐψηφίσθη ὡς νόμος τῆς Μεγάλης Βρεταννίας⁸⁵.

83. Μητροπολίτου Ἐλβετίας Δαμασκηνοῦ, *Θεολογικοὶ Διάλογοι...*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 21-27/Κείμενα: σελ. 147-240· τοῦ αὐτοῦ, «*Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας...*», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 246-251.

84. Τοῦ αὐτοῦ, *Θεολογικοὶ Διάλογοι...*, αὐτόθι, σελ. 150: «*Ἀνακοινωθὲν τῆς Κοινῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν συνελθούσης ἐν τῷ ἐν Ὁξφόρδῃ Κολλεγίῳ Hertford ἀπὸ 6 μέχρι 13 Ἰουλίου 1973*», § 68.

• **Γιὰ τὸν δογματικὸ συγκρητισμὸ τῶν Ἀγγλικανῶν** (περιπτώσεις ἐνώσεως μέ Προτεσταντικὲς Κοινότητες τῶν Ν. Ἰνδιῶν-Πακιστάν, ὡς καὶ μέ Λουθηρανούς Σουηδίας, Νορβηγίας καὶ Δανίας) βλ. Παναγιώτου Ν. Τρεμπέλα, *Ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων ἡμειεπίσημα ἔγγραφα*, σελ. 27-28 καὶ 31, ἐκδόσεις «Ὁ Σωτήρ», Ἀθηναί - Ἰανουάριος 1972.

85. Περιοδ. «**Ἐπίσκεψις**»: ἀριθ. 373/1.3.1987, σελ. 7-8· ἀριθ. 503/31.3.1994, σελ. 13· περιοδ. «**Ἐνημέρωσις**»: Η-1992/11-12, σελ. 1-2, 4-5· Ι-1994/3, σελ. 1-2, 2-3.

Τοιοιτοτρόπως, στὶς τόσες ἄλλες προϋπάρχουσες διαφορὲς Ὁρθοδοξίας καὶ Ἀγγλικανισμοῦ προσετέθη καὶ ἓνας «**τεράστιος ὀγκόλιθος**»⁸⁶, ὁ ὁποῖος κλείνει ὀριστικὰ τὸν δρόμο πρὸς τὴν ἔνωσιν, ἐφ' ὅσον - κατὰ τοὺς ὀρθοδόξους τοὺς μετέχοντας στὸν Διάλογο -

«ἡ ἐνέργεια τοῦ χειροτονεῖν γυναῖκας εἰς τὴν ἱερωσύνην δὲν ἀποτελεῖ μόνον κανονικὸν θέμα ἀπλῆς ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν βάσιν τῆς Χριστιανικῆς πίστεως»· «ἡ Ἀποστολικὴ διαδοχὴ δὲν εἶναι ἀπλῶς συνέχεια ἐν τῇ ἐξωτερικῇ ἐπιθέσει τῶν χειρῶν, ἀλλὰ σημαίνει συνέχεια ἐν τῇ ἀποστολικῇ πίστει καὶ τῇ πνευματικῇ ζωῇ. Χειροτονοῦντες οἱ Ἀγγλικανοὶ γυναῖκας ἀποκόπτουν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς συνεχείας ταύτης...»⁸⁷.

* * *

III. Διάλογος μὲ τοὺς Λουθηρανούς. Ἄλλὰ καὶ ὁ Διάλογος μὲ τοὺς Λουθηρανούς παρουσιάζει τὰ ἴδια ἀδιέξοδα.

Ἄρχισε ἐπισημῶς τὸ 1981 στὸ Ἑσπο (Espro) τῆς Φιλλανδίας⁸⁸.

Τὸ 1994, ἐπειδὴ πολλοὶ Λουθηρανοὶ κληρικοὶ

86. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 499/31.12.1993, σελ. 6 (ὁ χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου σὲ ὁμιλία του πρὸς τὴν Σύνοδο τῶν Ἀγγλικανῶν Ἐπισκόπων, 10.11.1993).

87. Μητροπολίτου Ἐλβετίας Δαμασκηνοῦ, *Θεολογικοὶ Διάλογοι...*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 156: «Ἐκθεσις τῆς εἰδικῆς Συνελεύσεως τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων καὶ Ἀγγλικανῶν», § 5 (Ἀθῆναι, 13-18.7.1978).

88. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 39-42/Κείμενα: σελ. 331-355· τοῦ ἰδίου, «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας...», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 261-264.

Ὁ Διάλογος μέ τούς Λουθηρανούς ἔχει ὀδηγηθῆ σέ πλήρες ἀδιέξοδο, ὄχι μόνον διότι οἱ Λουθηρανοὶ προχώρησαν στήν χειροτονία γυναικῶν, ἀλλά καί διότι ἀπεφάσισαν (Σουηδία, 1994) νά μὴ χειροτονῆται κανένα πρόσωπο ἂν δὲν καταφάσκη «τὴν ἰσχὺν τῆς χειροτονίας, τόσον τῶν γυναικῶν, ὅσον καί τῶν ἀνδρῶν».

Τὴν 5.10.1997 οἱ Λουθηρανοὶ τῆς Σουηδίας ἀπέκτησαν τὴν πρώτη γυναῖκα ἐπίσκοπο: ἡ ἀπὸ τοῦ 1964 παστορίσσα κ. Χριστίνα Ὀντεμπεργκ χειροτονήθηκε ἀρχι-ιέρεια ἀπὸ τὸν εἰκονιζόμενο ἀρχιεπίσκοπο Οὐψάλης.

τῆς Σουηδίας ἀντιδρούσαν στήν εἰσαχθεῖσα χειροτονία τῶν γυναικῶν, ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὴν «Ἐκκλησιαστικὴ Συνέλευση»/(Kyrkomötet), ἡ ὁποία εἶναι τὸ ὑψιστὸ ὄργανο λήψεως ἀποφάσεων τῆς Σουηδικῆς Λουθηρανικῆς Ὁμολογίας, νά τεθῆ φραγμὸς στὶς ἀντιδράσεις τῶν συντηρητικῶν.

Εἶναι λίαν χαρακτηριστικὴ ἡ σχετικὴ Διακήρυξις τῆς «Συνελεύσεως», ἡ ὁποία τονίζει ὅτι

«...μόνον πρόσωπα, τὰ ὁποῖα καταφάσκουν τὴν ἰσχὺν τῆς χειροτονίας, τόσον τῶν γυναικῶν, ὅσον καί τῶν ἀνδρῶν, ἔχουν δικαίωμα νά χειροτονῶνται ἐν τῇ Σουηδικῇ Ἐκκλησίᾳ»⁸⁹!

89. Περιοδ. «Ἐκκλησία», ἀριθ. 15/15.10.1994, σελ. 619.

γ3. Ἀναξιοπιστία στοὺς Διαλόγους

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΕΣ τὴν κριτικὴ θεώρησι τῶν Οἰκουμενικῶν Διαλόγων, θέτουμε τὸ ἐρώτημα: Ἄρα γε ὑπάρχει εἰλικρίνεια καὶ ἀξιοπιστία στοὺς Διαλόγους αὐτοὺς; Ἔχομε δηλαδὴ ὄντως Διάλογο Ἀληθείας;

Ἡ ἀπάντησις στὸ ἐρώτημα αὐτὸ θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ συνειδητοποιήσωμε, ἂν καὶ κατὰ πόσον ἡ ὑπόθεσις τῶν Διαλόγων ἀποτελῇ τελικὰ ἔργο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διπλωματίας, ὅπου ἐπικρατοῦν ποικίλες σκοπιμότητες, ἢ ἔργο τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας.

Τρία ἐνδεικτικὰ παραδείγματα εἶναι ἄρκετὰ γιὰ νὰ μᾶς δώσουν ἀπάντησι.

* * *

1. Διάλογος τῶν Παλαιοκαθολικῶν μὲ τοὺς ὀρθοδόξους καὶ Ἀγγλικανούς. Οἱ Παλαιοκαθολικοὶ διεξάγουσι Διάλογο τόσο μὲ τοὺς ὀρθοδόξους ὅσο καὶ μὲ τοὺς Ἀγγλικανούς.

Στὸν Διάλογο αὐτὸ παρατηρήθη τὸ ἐξῆς παράδοξον: Οἱ Παλαιοκαθολικοὶ γιὰ τὸ ἴδιο σοβαρώτατο θεολογικὸ ζήτημα, δηλαδὴ τὴν σχέσι τῆς Ἁγίας Γραφῆς, Ἀποστολικῆς Παραδόσεως, καὶ Θείας Ἀποκαλύψεως, ἄλλα συνυπογράφουσι μὲ τοὺς ὀρθοδόξους καὶ ἄλλα - διαμετρικῶς ἀντίθετα - μὲ τοὺς Ἀγγλικανούς.

Δηλαδὴ στοὺς Διαλόγους παρατηρεῖται τὸ φαινόμενο νὰ διατυπώνωνται «ἀντιφατικὲς θέσεις», ἀναλόγως μὲ τὴν «θεολογικὴ παράδοσι τοῦ κατὰ περίστασι συνομιλητοῦ», γιὰ λόγους προφανῶς «οἰκουμενικῆς ἀβρότητος»^{90!}

* * *

90. Μ.Π. Γ. Τσέτσι, «Οἱ Διμερεῖς Θεολογικοὶ Διάλογοι...», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 263 καὶ ὑποσημ.

II. Διάλογος με τους Παπικούς (θέμα Ούνιας).

Οι ὀρθόδοξοι Οἰκουμενιστὰὶ τὸ 1980 ἐγκαινίασαν τὸν Διάλογο με τοὺς Παπικούς στὴν Πάτμο - Ρόδο⁹¹.

Ἐνῶ ὡς ὄρος ἀπαραίτητος γιὰ τὴν ἑναρξί τοῦ Διαλόγου εἶχε τεθῆ ἀπὸ τοῦ 1964 ἡ κατάργησις τῶν Οὐνιτικῶν Κοινοτήτων· καὶ ἐνῶ ἀρχικῶς οἱ ὀρθόδοξοι ἀρνήθησαν τὴν συμμετοχὴ Οὐνιτῶν στὴν Παπικὴ ἐπιτροπὴ Διαλόγου, τελικῶς ἐγίναν τὰ ἀντίθετα: ἡ Οὐνία δὲν καταργήθηκε, στὴν δὲ Διεθνή Μικτὴ Ἐπιτροπὴ Διαλόγου, ἀπὸ τοὺς εἴκοσι ὀκτῶ (28) ἀντιπροσώπους τῆς Ρώμης, οἱ ὀκτῶ (8) ἦσαν Οὐνίτες⁹²!...

• Ἡ «Γ΄ Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις» (Σαμπεζύ, 1986) κατ' οὐσίαν ἐπεσήμανε τὴν ἑλλειψί ἀξιοπιστίας στὸν Διάλογο με τοὺς Παλαιοκαθολικούς, ὅταν ἔκρινε, ὅτι «διὰ τὴν πληρεστέραν ἀξιολόγησιν τοῦ Διαλόγου τούτου, δὲν θὰ ἔδει νὰ ἀγνοηθοῦν τὰ ἐξῆς: (α) ἡ διατήρησις τῆς παλαιᾶς πράξεως τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας περὶ τὴν μυστηριακὴν κοινωνίαν μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ ἐν Γερμανία ἀναφανείσαι νεώτεροι τάσεις μυστηριακῆς κοινωνίας μετὰ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, διότι αὐταὶ συρρικνώνουν τὴν σπουδαιότητα τῶν συνυπογραφομένων ἐν τῷ Διαλόγῳ κοινῶν ἐκκλησιολογικῶν κειμένων, καὶ β)...» (περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 369/15.12.1986, σελ. 11, ὑπογραμ. ἡμέτ.).

91. Μητροπολίτου Ἐλβετίας Δαμασκηνοῦ, *Θεολογικοὶ Διάλογοι...*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 36-39/Κείμενα: σελ. 313-328· τοῦ αὐτοῦ, «Σχέσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας...», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 259-261. • Οἱ δύο αὐτὲς πηγὲς ἀναφέρονται ἡ μὲν πρώτη στὶς Α', Β' καὶ Γ' Συνελεύσεις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς (Πάτμος-Ρόδος/1980, Μόναχο/1982, Κρήτη/1984), ἡ δὲ δευτέρη καὶ στὴν Δ' Συνέλευσι (Μπάρνι/1986)· γιὰ τίς ἐπόμενες, βλ.: Ε' Συνέλευσις (Φιλανδία/Μονὴ Βάλαμο/1988), περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 403/15.7.1988, σελ. 7-9 καὶ ἀριθ. 404/1.9.1988, σελ. 9-18· ΣΤ' Συνέλευσις (Φρέϊζινγκ Μονάχου/1990), περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 443/15.7.1990, σελ. 12-15· Ζ' Συνέλευσις (Βελεμένδιο Λιδάνου/1993), περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 496/30.9.1993, σελ. 26-32.

92. Βλ. περιοδ. «Ὀρθόδοξος Ἐνημέρωσις», ἀριθ. 14/Ἰούλιος-Σεπτέμβριος 1993, σελ. 37, ὑπόσημ. 33-35 (τὸ τεύχος ἀναφέρεται ἀποκλειστικὰ στὴν «Βελεμένδιο Ἐνωσι»).

Στὰ τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ '80, καὶ ἐνῶ εἶχαν ἤδη πραγματοποιηθῆ πέντε Γενικὲς Συνελεύσεις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, παρουσιάσθηκε σὲ ἐκρηκτικὲς διαστάσεις τὸ ζήτημα τῆς ἀναβιουμένης Οὐνίας στὴν Κεντρικὴ καὶ Ἀνατολικὴ Εὐρώπη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ καλεῖται νὰ λύσῃ τὸ θέμα τῆς Οὐνίας, γιὰ νὰ «διασωθῆ» ὁ Διάλογος.

Τὸ 1990 ἡ Οὐνία καταδικάζεται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Διεθνούς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μάλιστα δύο φορές: στὴν Βιέννη τὸν Ἰανουάριο καὶ ἐπισημότερα στὸ Φρέϊζινγκ τοῦ Μονάχου τὸν Ἰούνιο⁹³.

Ποιὰ στάσι ἐτήρησε τὸ Βατικανό;

Ἡ Παπικὴ διπλωματία ἐτορπίλλισε τὸν Διάλογο:

«δὲν δέχτηκε αὐτὲς τὶς ἀποφάσεις» «καὶ ἄσκησε κατ' ἀρχὴν πιέσεις γιὰ νὰ ἀποσυρθοῦν στὴν συνέχεια, ἀφοῦ αὐτὸ δὲν κατορθώθηκε, τὶς ἀπέκρυψε καὶ τὶς ἐξαφάνισε ἀπὸ τὸν ρωμαιοκαθολικὸ τύπο καὶ τὰ ἄλλα μέσα ἐνημερώσεως»⁹⁴!...

Τὸ ἐξῆς γεγονὸς εἶναι ἐνδεικτικὸ τῶν προθέσεων τοῦ Βατικανοῦ καὶ κατὰ πόσον ὑπολογίζει τοὺς Θεολογικοὺς Διαλόγους.

«Σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὸ Freising πρὸς ἀπόρριψη τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διαλόγου καὶ ὡς ἐκδήλωση ποὺ θὰ διέλυε τὶς πιθανὲς παρεξή-

93. Βλ. Πρωτοπρεσβυτέρου Θεοδώρου Ν. Ζήση, Οὐνία-Ἡ καταδίκη της, σελ. 61-66 («Ἐκθεσις τῆς Ὑποεπιτροπῆς...», Βιέννη, 26-31.1.1990), σελ. 67-71 («Δήλωσις τῆς Διεθνούς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς...», Freising/Μόναχον, 6-15.6.1990), Θεσσαλονίκη 1993.

94. Τοῦ αὐτοῦ, αὐτόθι, σελ. 18, 25, 35, 37 καὶ 91. • **Βλ. γιὰ τὰ προβλήματα** τοῦ ὀρθοδοξο-παπικοῦ Διαλόγου, ἐν σχέσει μάλιστα καὶ μὲ τὰ θέματα τῆς Οὐνίας: **Μητροπολίτου Ἐφέσου Χρυσόστομου,** «Προοπτικαὶ στὸν Ὀρθοδοξο-Ρωμαιοκαθολικὸ Θεολογικὸν Διάλογο», περιοδ. «Ὀρθοδοξία» Κωνσταντινουπόλεως, Ἰούλιος-Σεπτέμβριος 1995, σελ. 397-418.

γήσεις, κάλεσε ό πάπας στις 25 και 26 Ιουνίου 1990, δέκα άκριβώς ήμέρες μετά τό τέλος τής συνελεύσεως τής Μικτής Έπιτροπής (6-15 Ιουνίου), πού κατεδίκασε τήν Ούνία, τους καθολικούς (= Ούνίτες) επισκόπους τής Ούκρανίας στη Ρώμη. Στο σχετικό κείμενο αύτης τής συναντήσεως, πού δημοσιεύθηκε και στην έλληνόφωνη ούνιτική έφημερίδα "Καθολική", οι Ούνίτες Ούκρανοι επίσκοποι "έζήτησαν νά ένισχυθῆ άκόμη περισσότερο ή ιεραρχική δομή τής Έκκλησίας των, στην Ούκρανία", ό δέ πάπας Ιωάννης Παύλος Β', ό όποιος παρευρέθη σέ όλες τις συνεδρίες, "ένεθάρρυνε όλους νά συνεχίσουν μέ έμπιστοσύνη τήν πορεία τους"»⁹⁵.

* * *

III. Προβλήματα μέ τις έορτές τής Ούνίας.

Έπί του ίδιου Διαλόγου τό 1995 οι όρθόδοξοι Οικουμενιστάι επανειλημμένως και έπισήμως άπηύθυναν έκκλησι πρός τό Βατικανό και ζητούσαν - προκειμένου νά «σωθῆ» ό Θεολογικός Διάλογος - νά «άποφευχθοῦν επίσημοι έκδηλώσεις έορτασμού» «τών 400 χρόνων άπό τής συγκλήσεως τής "ένωτικής συνόδου" τής Βρέστης»⁹⁶, ή όποία θεωρείται ως ή άπαρχή τής Ούνίας στην Άνατολική και Κεντρική Εύρώπη.

Μάλιστα ό πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος, όταν τόν Ιούνιο του 1995 παρέστη στην θρονική Έορτή τής Ρώμης, παρεκάλεσε και προσωπικά τόν

95. Πρωτοπρεσβυτέρου Θεοδώρου Ζήση, ένθ' άνωτ., σελ. 36.

96. Περιοδ. «Έπίσκεψις», άριθ. 521/31.8.1995, σελ. 2: «Συνήλθε στο Οικουμενικό Πατριαρχείο ή Διορθόδοξος Έπιτροπή επί του Θεολογικού Διαλόγου μετά τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας» (13-14.7.1995, Φανάριον).

Ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β΄ εἰσέρχεται στήν Βασιλική τοῦ Ἁγίου Πέτρου στό Βατικανό (Ὀκτώβριος 1996), προκειμένου νά συλλειτουργήσῃ μέ τοὺς Καρπαθορώσους (τοὺς καλουμένους καί Ρουθήνους) Οὐνῖτες ἐπισκόπους, ἐπὶ τῇ 350ῇ ἐπετείῳ τῆς Ἐνώσεως τοῦ Οὐζγκοροντ (1646).

Ὁ Πάπας ἀγνόησε τίς συστάσεις τῶν ἐξ ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν καί ἐλησμόνησε τίς σχετικὲς ὑποσχέσεις του: ἐώρτασε ἐπισημότατα στό κέντρο τῆς Παπwsύνης τὸν βίαιο ἐξουνιτισμὸ τῶν Ὀρθοδόξων τῆς Καρπαθορωσίας, περιφρονῶν τοιοντοτρόπως τίς ἀποφάσεις τῆς «Μικτῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου» μεταξὺ Παπικῶν καί ὀρθοδόξων.

Πάπα «νά μὴ δοθεῖ ἔξαρση καὶ πανηγυρικὸς χαρακτηριστὴρ στήν ἐπέτειο», ὁ δὲ Πάπας «ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ προσπαθῆσαι νά ἀποφύγει τοὺς πανηγυρικοὺς ἐορτασμοὺς»⁹⁷.

Παρά ταῦτα, τὸ 1996 στό κέντρο τοῦ Παπι-

⁹⁷. Ἐφημερ. «Ἐστία», ἀριθ. 260/17.1.1996 (ἀπὸ συνέντευξι τοῦ πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, ET-1 «Ἀρχονταρίκι», 14.1.1996).

σμοῦ, στόν Ναό τοῦ Ἁγίου Πέτρου στό Βατικανό, ὁ Πάπας συνελειτούργησε ἐπίσημότητα μέ τοὺς Οὐνίτας Ἐπισκόπους τῆς Οὐκρανίας, στό δὲ γεγονός αὐτὸ ἐδόθη μεγάλη τηλεοπτικὴ καὶ δημοσιογραφικὴ ἑξαρσις⁹⁸.

Ἄλλωστε, ὁ «*Ρωμαῖος Παρατηρητής*», τὸ ἐπίσημο δημοσιογραφικὸ ὄργανο τοῦ Βατικανοῦ, μέ πηχυαίους τίτλους προέβαλε σχετικὴ ὁμιλία τοῦ Πάπα, διὰ τῆς ὁποίας ἐδήλωνε, ὅτι ἡ «*Ἐνωσις τῆς Βρέστης ἦτο ἔργο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*» («*Union of Brest was work of Holy Spirit*»)⁹⁹!...

98. «*Rai Uno*», «*L' Osservatore Romano*».

99. Βλ. ἔφημερ. «*L' Osservatore Romano*» (Weekly Edition), No 29/17.7.1996, p. 3.

• **Ἰδιαιτέρως** ἐντυπωσιακὸ εἶναι, ὅτι ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β΄ «ἔσπευσε, **παρὰ τὶς ἀντιρρήσεις Γάλλων, Βέλγων καὶ Ἰταλῶν Καρδινάλιων**, νὰ ἀποστείλῃ θερμὸν **μῆνυμα πρὸς τοὺς Οὐνίτας**, μέ τὸ ὁποῖον **ἐξαιρεῖ τὸ ἔργον των**. Εἰς τὸ ἴδιον μῆνυμα **ὑπογραμμίζει καὶ ἐγκωμιάζει τοὺς κοινούς ἀγῶνας** - μάλιστα, τοὺς κοινούς ἀγῶνας - **Παπικῶν καὶ Οὐνιτῶν**, τοὺς ὁποίους καὶ ἀποκαλεῖ... Ὁρθοδόξους!» (περιοδ. «*Ο Σωτήρ*», ἀριθ. 1648/5.6.1996, σελ. 345α, ὑπογραμ. ἡμέτ.).

• **Δὲν θὰ πρέπει** νὰ παραβλεφθῇ τὸ ἐξόχως ἐνδεικτικὸ γεγονός, ὅτι εἶχε προηγηθῇ ἡ ἐκ 54 σελίδων συγκεϊμένη παπικὴ Ἐγκύκλιος «*Τὸ Φῶς τῆς Ἀνατολῆς*» πρὸς τὴν ἐν γένει Χριστιανικὴν Ἀνατολὴν (ἐξίσωσις «Ἀνατολικῶν Καθολικῶν»/Οὐνιτῶν καὶ Ὁρθοδόξων), διὰ τῆς ὁποίας ἐξεφράζετο «**α) ἔντονος προσηλυτιστικὴ διάθεσις, β) ἠθελημένη ἢ ἀθέλητος ὑποτίμησις τῆς νοημοσύνης τῶν Ὁρθοδόξων καὶ γ) ἀφόρητον πατερναλιστικὸν πνεῦμα**» (Βλ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας **Στυλιανοῦ**, «*Ἡ παπικὴ Ἐγκύκλιος Lumen orientale/2.5.95*», περιοδ. «*Ἐκκλησία*», ἀριθ. 10/15.6.1995, σελ. 404 ἐ.).

• Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαῖος, κατὰ τὴν ἐπίσκεψί του στό Βατικανό (Θρονικὴ Ρώμης), σὲ ἰδιαίτερη «ἐπίσημη συνάντησί» του μέ τὸν Πάπα (27.6.1995), προσφωνῶν αὐτὸν εἶπε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς: «**Διὸ καὶ μετὰ μεγάλῃς ἐκπλήξεως εἶδομεν ὅτι, ὄχι μόνον εἰς τοὺς τόπους τῶν συγκρούσεων (σημ. ἡμ. Ὁρθοδόξων καὶ Οὐνιτῶν) ἢ κατάστασις δὲν ἐβελτιώθη, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ κειμένου τοῦ *Balamand* ὑποδεικνύμενα, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ὑμετέρα, ἄλλως**

Τελικὰ ἐγείρεται τὸ ἐρώτημα: ἂν ὁ Πάπας δυναμιτίζει τὴν προσέγγισι ὀρθοδόξων καὶ Παπικῶν, μέσῳ τῆς Οὐνίας, τί χρεάζεται ὁ ἐνωτικὸς Διάλογος;

* * *

Τὸ συμπέρασμα ποὺ ἐξάγεται ἀπὸ τὰ τρία παραδείγματα ποὺ ἀνέφερα, εἶναι εὐνόητο: ἀμφισβητεῖται ἰσχυρῶς ἡ εἰλικρίνεια καὶ ἡ ἀξιοπιστία τῶν Διαλόγων, ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ἐφ' ὅσον τὰ συμπτώματα αὐτὰ εἶναι ἐκφράσεις τῆς σοβούσης κρίσεως στοὺς κόλπους τῆς¹⁰⁰.

περισπουδάστῳ, Ἐγκυκλίῳ *Lumen Orientale* ἐπιχειρεῖται πανηγυρικῶς, Ἀγιώτατε Ἀδελφέ, **πλήρης ἐξίσωσις** τῶν Οὐνιτικῶν Κοινοτήτων τῆς Ἀνατολῆς πρὸς τὰς Πρεσβυγενεῖς Ὀρθόδοξους Ἐκκλησίας, τὰς ἀδιακόπως τὴν αὐθεντικὴν Παράδοσιν καὶ Θεολογίαν τῆς πρώτης ἀδιαίρετου χιλιετίας συνεχιζούσας. Τοῦτο σημαίνει βεβαίως, ὅτι τὸ κατ' ἄκρην **οἰκονομίαν** καὶ **πρὸς καιρὸν μόνον** γενόμενον δεκτὸν ἐκρυθμον ἐκκλησιαστικὸν καθεστῶς τῆς ὑπαρκτῆς σήμερον Οὐνίας, διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης ἐξελήφθη περιέργως ὡς πλήρης ὑφ' Ὑμῶν ἀμνήστευσις τῆς Οὐνίας, ὡς ἐὰν εἶχε θεωρηθῆ αὕτη τελικῶς κανονικὴ κατάστασις καὶ νόμιμον ἐκκλησιολογικὸν σχῆμα ἐν ταῖς μεταξὺ ἡμῶν σχέσεσιν, ὅπερ βεβαίως **οὐδέποτε θὰ στέρξωμεν νὰ δεχθῶμεν**, παρὰ τὴν ἀδισάλευτον ἡμῶν φιλειρηνικὴν πάντοτε διάθεσιν καὶ ἐτοιμότητα, πρὸς τιμίαν καταλλαγὴν ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Εὐαγγελίου» (περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 520/31.7.1995μ σελ. 4, ὑπογραμ. κειμένου).

100. Ἡ ἔλλειψις ἀξιοπιστίας τῶν Διαλόγων εἶναι ἐμφανῆς καὶ ὅσον ἀφορᾷ ἰδιαίτερος στὸν Διάλογο **α)** μὲ τοὺς Ἀγγλικανούς καὶ **β)** μὲ τοὺς Λουθηρανούς καὶ Μετερρυθμιζομένους.

• **α)** Ἡδῆ ἡ «Γ' Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξος Διάσκεψις» (Σαμπεζύ, 1986) διεπίστωνε «τὰς ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν ἐκδηλουμένας **τάσεις ὑποθαθμίσεως** τοῦ Διαλόγου», εἰδικὰ δὲ «τὰς **ἀρνητικὰς ἐπιπτώσεις** εἰς τὴν περαιτέρω πορείαν τοῦ διαλόγου» ἐξ αἰτίας τῆς χειροτονίας τῶν γυναικῶν (περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 369/15.12.1986, σελ. 10 καὶ 11, ὑπογραμ. ἡμέτ.).

Εἶναι ἐνδεικτικό, ὅτι τήν ἀντίληψι αὐτή ἐξέφρασε ἐπισημότητα καί χωρίς περιστροφές ὁ ἴδιος ὁ πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος τόν Δεκέμβριο τοῦ 1995, κατὰ τήν ἐπίσκεψί του στοῦ «Π.Σ.Ε.» στήν Γενεύη.

Τότε ὑπεγράμμισε μεταξύ ἄλλων καί τὰ ἐξῆς ἀξιοπρόσεκτα:

«Διεψεύσθημεν (οἱ ὀρθόδοξοι) ὑπὸ ἐνεργειῶν ἐκ μέρους κύκλων τινῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐλάχιστα φιλαδέλφων καὶ ὅλως ἀντιθέτων πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ διαλόγου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀληθείας»· «διεψεύσθημεν ὁμως καὶ ὑπὸ πολλῶν Διαμαρτυρομένων ἀδελφῶν»· «αἱ κατὰ παράδοσιν ὀρθόδοξοι χώραι ἐθεωρήθησαν τόποι ἱεραποστολῆς καὶ οὕτω δημιουργοῦνται εἰς αὐτάς ἱεραποστολικά δίκτυα καὶ ἀσκεῖται προσηλυτισμός»· «βεβαίως δὲν ἀσκοῦν τοιοῦτον προσηλυτισμὸν καὶ ἄλλας παρομοίας ἐνεργείας οἱ πάντες. Σιωποῦσιν ὁμως ἄλλοι καὶ συμπαρίστανται ἐμμέσως ἢ ἀμέσως

• 6) Ἡ αὐτή «Διάσκεψις» διεπίστωνε ἐπίσης, ὅτι «ἡ παρατηρουμένη ἄλλωστε τάσις παρά τε τοῖς Λουθηρανοῖς καὶ τοῖς Μετερρυθμισμένοις διευρύνσεως τῆς πράξεως χειροτονίας γυναικῶν ἀξιολογεῖται ὡς ἀρνητικὴ ἐξέλιξις, ἡ ὁποία σχετικοποιεῖ τὴν ἀξιοπιστίαν τῶν ἀντιστοίχων Διαλόγων» (αὐτόθι, σελ. 13, ὑπογραμ. ἡμέτ.).

• Ἄλλωστε τὸ γεγονός τοῦτο, τῆς χειροτονίας γυναικῶν, διαρκοῦντος εἰσέτι τοῦ Διαλόγου, ἐματαίωσε κατ' οὐσίαν τὴν οἰκουμενικὴν προσπάθεια, γιά τὴν ἐπίτευξι συγκεκριμένων «βημάτων πρὸς σταθεροποίησιν τοῦ κοινοῦ χριστιανικοῦ φρονήματος», ἕνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦταν ἡ «ἀποφυγὴ δημιουργίας νέων προβλημάτων», ποῦ «νὰ θέτουν εἰς κίνδυνον τὰς ὑπαρχούσας ὁμαλὰς σχέσεις καὶ νὰ εἰσαγάγουν νέας θεολογικὰς διαφορὰς» (Γρηγορίου Λαρεντζάκη, «Βασικαὶ ἀρχαὶ τηρήσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος - Ὁρθόδοξοι ἀπόψεις», «Ε.Π.Ε.Θ.Χ.», τόμος Α', σελ. 351, 361-362, ὑπογραμ. ἡμέτ., ἐν Ἀθήναις 1987).

Τὰ 56 μέλη τῆς «Μικτῆς Διεθνoῦς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου» στὴν «Γ' Συνέλευσι τῆς Ὀλομελείας» (Χανιά Κρήτης, 30.5-8.6.1984).

Οἱ ἀνησυχίες γιὰ τὸν «Διάλογο» μὲ τοὺς Παπικοὺς τότε ἐπολλαπλασιάσθησαν: κατηγορήθησαν «ἐπιζήμιοι μεθοδεύσεις» ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Καθηγητῆς Θεόδωρος Ζήσης ἀπεμακρύνθη τῆς Ἐπιτροπῆς (1988), διότι «ἠγήθη τῶν Ὁρθοδόξων στὴν ἄρνησι νὰ ὑπογράψουν τὸ κείμενο [τῆς Γ' Συνελεύσεως] γιὰ τὰ τρία μυστήρια (Βάπτισμα-Χρῖσμα-Θεῖα Εὐχαριστία), ἂν δὲν ἐμποτιζόταν ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη διδασκαλία».

ἕτεροι, πολλάκις μάλιστα ἐταῖροι ἡμῶν ἐν τῷ ΠΣΕ. Τοῦθ' ὅπερ συμβάλλει ὅπως διαταράσσονται αἱ διεκκλησιαστικαὶ σχέσεις καὶ παρεμποδίζεται ἡ προσπάθεια προωθήσεως τῆς Χριστιανικῆς Ἐνότητος»¹⁰¹.

101. Περιοδ. «Ενημέρωσις», ΙΑ-1995/12, σελ. 16, ὑπογραμ. ἡμέτ.: «Ὁμιλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου κατὰ τὴν ἐπίσημη ὑποδοχὴ του ἀπὸ τὸ ΠΣΕ (11 Δεκεμβρίου 1995)».

γ4. Δογματικός «μινιμαλισμός»

ΚΑΤΑΚΛΕΙΩΝ ἤδη τήν ἀνάλυσι τοῦ τρίτου κύκλου ἀναπτύξεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, εἶναι ἀδύνατον νά μὴν ἀναφερθῶ καί στίς δογματικές ἐκτροπές τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων.

Δυστυχῶς, κατὰ τοὺς Διαλόγους οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ συνυπέγραψαν κοινές δηλώσεις μὲ ἑτεροδόξους, οἱ ὁποῖες συνιστοῦν σαφῶς δογματικὸ «μινιμαλισμό», δηλαδή μειοδοσία, ὑποχωρητικότητα καὶ συμβιβασμὸ ὡς πρὸς τὰ δόγματα.

* * *

1. Διάλογος μὲ τοὺς Παπικοὺς («Ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι»). Εἶναι γνωστόν, ὅτι οἱ Παπικοὶ ἐμμένουν ἀμετακινήτως στίς τρεῖς κυριώτερες δογματικές πλάνες τους: **τὴν αἵρεσι τοῦ Φιλιόκβε**, ἡ ὁποία προσβάλλει τὴν διδασκαλία περὶ Ἁγίας Τριάδος· **τὴν αἵρεσι τοῦ παπικοῦ θεσμοῦ**, ἡ ὁποία ἀναιρεῖ τὴν διδασκαλία περὶ Ἐκκλησίας· καὶ **τὴν αἵρεσι τῆς κτιστῆς Χάριτος**, ἡ ὁποία πλήττει τὴν διδασκαλία περὶ Σωτηρίας.

Παρὰ ταῦτα, μετὰ ἀπὸ δεκατρία (13) χρόνια Διαλόγου, στὴν Ζ' Ὀλομέλεια τῆς Διεθνούς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία συνῆλθε στὸ Βελεμένδιο τοῦ Λιβάνου τὸν Ἰούνιο τοῦ 1993, οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ συνυπέγραψαν ἓνα κείμενο τελείως ἀνορθόδοξο.

Μὲ τὴν Βελεμένδιο αὐτὴ Συμφωνία ἐπετεύχθη ἡ πλήρης ἀνατροπὴ τῆς Ὁρθοδόξου Πατερικῆς Ἐκκλησιολογίας, ἐφ' ὅσον – **κατὰ πρῶτον καὶ κύριο λόγο** – ὁ πολυαιρετικὸς Παπισμὸς ἀνεγνωρίσθη, ὅτι ἀποτελεῖ κυριολεκτικῶς «Ἀδελφὴ Ἐκκλησία» καὶ ὅτι κατέχει «*ὅσα ἐνεπιστεύθη ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Του*»¹⁰².

Κατὰ δεύτερον λόγο, μετὰ τὴν Βελεμένδιο Ἐνωσι ἀνεγνωρίσθησαν οἱ Οὐνιτικὲς Κοινότητες ἐμμέσως ὡς «Ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι», ἐφ' ὅσον κοινωνοῦν μετὰ τὸν Παπισμὸν καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ὑπάρχουν καὶ νὰ δραστηριοποιοῦνται· μάλιστα δὲ προτρέπονται «νὰ ἐνσωματωθοῦν πλήρως» «εἰς τὸν διάλογον τῆς ἀγάπης» καὶ «νὰ εἰσέλθουν (καὶ νὰ μετάσχουν) εἰς τὸν θεολογικὸν διάλογον»¹⁰³.

Ἦταν πράγματι μιὰ μεγάλη πτώσις πίστεως!...

* * *

II. Διάλογος μετὰ τοὺς Μονοφυσίτας/Ἀντιχαλκηδόνιους. Μία ἄλλη ἐπίσης μεγάλη πτώσις σημειώθηκε στὸν Διάλογο μετὰ τοὺς Μονοφυσίτας.

Οἱ σημερινοὶ Κόπται, Ἀρμένιοι, Συροϊακωβῖται, Αἰθίοπες καὶ Μαλαμπαρισταὶ τῶν Ἰνδιῶν εἶναι διάδοχοι τῶν Μονοφυσιτῶν, τοὺς ὁποίους κατεδίκασε εἰδικῶς ἡ Ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Τετάρτη Σύνοδος τῆς Χαλκηδόνος (451).

Λέγονται καὶ Ἀντιχαλκηδόνιοι, διότι ἠρνήθησαν καὶ ἐπολέμησαν τὸν δογματικὸν Ὅρον τῆς Ἁγίας αὐτῆς Συνόδου περὶ τῶν δύο φύσεων τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἠνωμένων «ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀχωρίστως καὶ ἀδιαιρέτως»¹⁰⁴ εἰς τὸ ἓνα καὶ μοναδικὸ πρόσωπον Αὐτοῦ.

102. Ἐφημερ. «Καθολικὴ», ἀριθ. 2705/20.7.1993, σελ. 3, § 13: «Ἡ Οὐνία, ὡς μέθοδος ἐνώσεως κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ σημερινὴ ἀναζητήσις τῆς πλήρους κοινωνίας» (τὸ ἐπίσημο κείμενο τῆς Ζ' Συνελεύσεως) [Τὸ κείμενο ποῦ δημοσιεύεται στὸ περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 496/30.9.1993, σελ. 26-32, εἶναι γλωσσικῶς ἀδόκιμον].

103. Ἐφημερ. «Καθολικὴ», αὐτόθι, σελ. 2 καὶ 3, § 16 καὶ § 34.

104. Ἀρχιμανδρίτου Σπυρίδωνος Μήλια, *Τῶν Ἱερῶν Συνόδων νέα καὶ θαυμάσια Συλλογὴ*, τόμος Β', σελ. 156α, Βενετία 1761.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαῖος συμπροσευχόμενος μετὸν Καθολικὸν (Προκαθήμενον) τοῦ Ἀρμενικοῦ Πατριαρχείου Κιλικίας (Λιδάνου) κ. Ἀράμ στὸν Ἀρμενικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου (Γουότερτάουν Βοστώνης τῶν Η.Π.Α., 28.10.1997).

Ὁ κ. Βαρθολομαῖος διεκήρυξε στὴν συνάντησι αὐτὴ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Τόσον συχνὰ βλέπουμε, ὅτι κατέχουμε τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς θεολογικῆς παραδόσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μας ἀπὸ κοινοῦ. Αὐτὸ ποὺ μᾶς ἐνώνει εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ αὐτὸ ποὺ μᾶς διαιρεῖ. Στὴν πραγματικότητα, ὅσα μᾶς διαιροῦν εἶναι δυνατόν νὰ λεχθῆ, ὅτι εἶναι ἐξωτερικοὶ ἱστορικοὶ καὶ ἀνθρώπινοι παράγοντες (*external historical and human factors*), οἱ ὁποῖοι ἔχουν παρεμποδίσει τὴν ἐπαναπροσέγγισι τῶν Ἐκκλησιῶν μας».

Ὁ Διάλογος μετὸς Μονοφυσίτας ἀρχισε ἀνεπισημῶς τὸ 1961 καὶ ἐπισημῶς τὸ 1985 στὸ Σαμπεζὺ τῆς Γενεύης¹⁰⁵, τὸ δὲ 1993 εἶχε συνέλ-

105. Μητροπολίτου Ἑλβετίας Δαμασκηνοῦ, *Θεολογικὸν Διάλογοι...*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 32-36/Κείμενα: σελ. 289-309· τοῦ αὐτοῦ, «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας...», ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 255-258.

θει ἡ Τετάρτη (Δ΄) Συνέλευσις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς¹⁰⁶.

Ἀπὸ τὴν μελέτη τῶν σχετικῶν Κοινῶν Ἀνακοινωθέντων συνάγεται, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταὶ διωλίσθησαν σὲ δογματικὲς ὑποχωρήσεις, ἐφ' ὅσον ἀπεδέχθησαν, ὅτι οἱ αἱρετικοὶ Ἀντιχαλκηδόνιοι

«διετήρησαν πάντοτε πιστῶς τὴν αὐτὴν αὐθεντικὴν Ὀρθόδοξον Χριστολογικὴν πίστιν καὶ τὴν ἀδιάκοπον συνέχειαν τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως»¹⁰⁷.

Λίαν ὀρθῶς παρετηρήθη, ἀπὸ τοὺς Ἀγιορείταις, ὅτι τὰ ἐν γένει συμπεράσματα τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου

«**πλήττουν καιρίως τὸν χαρακτῆρα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς** καὶ δεύτερον, ἡ Χριστολογία τῶν Κοινῶν Δηλώσεων ἔρχεται εἰς **ριζικὴν διαφωνίαν** πρὸς τὴν Χριστολογικὴν διδασκαλίαν μεγάλων Πατέρων καὶ Οἰκουμενικῶν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας»¹⁰⁸.

106. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 498/30.11.1993, σελ. 2-8.

107. Περιοδ. «Ἐπίσκεψις», ἀριθ. 446/1.10.1990, σελ. 19-20 («Δευτέρα Κοινὴ Δήλωσις», § 9, τῆς Γ' Συνελεύσεως τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου, Σαμπεζύ, 23-28.9.1990).

108. Ἱερᾶς Κοινότητος Ἁγίου Ὁρους Ἄθων, Παρατηρήσεις περὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου Ὀρθοδόξων καὶ Ἀντιχαλκηδονίων, σελ. 12, Ἁγιον Ὁρος 1996, ὑπογραμ. ἡμέτ.

Δ. Ἀνακεφαλαίωσις - Προτάσεις

ΚΑΤΕΒΑΛΑ προσπάθεια, με τὴν βοήθεια τοῦ Κυρίου μας, νὰ παρουσιάσω πολὺ συνοπτικὰ τὸ φλέγον ζήτημα τῶν Διαλόγων, οἱ ὅποιοι διεξάγονται στὰ πλαίσια τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Ἡ ἀπροκατάληπτος κριτικὴ στάσις τῆς Ὁρθοδοξίας ὀδηγεῖ στὰ ἐξῆς ἀσφαλῆ συμπεράσματα:

α) οἱ Διάλογοι κατ' οὐσίαν ἔχουν ἀποτύχει·

β) ἡ συμμετοχὴ τῶν ὀρθοδόξων στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι ἐπηρέασε τὸ ἐκκλησιολογικὸ τους φρόνημα καὶ τοὺς ὠδήγησε στὴν διατύπωσι μιᾶς ποικιλίας ἀντορθοδόξων θεολογικῶν ἀπόψεων·

γ) τοῦτο συνέβαλε ἀποφασιστικὰ στὸ νὰ μὴ ἐπιστρέψουν οἱ ἐτερόδοξοι στὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ Ἐκκλησίας·

δ) οἱ ὀρθοδόξοι Οἰκουμενισταί, ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀποτυχία τῆς ἀληθοῦς ἐν Χριστῷ ἐνώσεως, ἀποδέχονται τελικῶς ἕναν ἐκκλησιολογικὸ «μινιμαλισμό», δηλαδὴ μίαν ἐνότητα με τοὺς ἐτεροδόξους ἠθικῆς φύσεως, μίαν ἐνότητα συγκρητιστικῆς συνυπάρξεως·

ε) αὐτὸ τοὺς ὠδήγησε, κατὰ φυσικὴν πλέον ἀκολουθία, στὴν παῦσι τῆς ὀρθοδόξου ἱεραποστολῆς, δηλαδὴ τὴν κατάργησι τοῦ προφητικοῦ κηρύγματος τῆς μετανοίας πρὸς τοὺς αἰρετικούς.

Ὅλα αὐτὰ δικαιολογοῦν ἀπόλυτα τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῶν Ἐνισταμένων νὰ διαπιστώνη στὸν Οἰκουμενισμό μίαν συγκρητιστικὴ αἵρεσι, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔχει χρέος νὰ ἀποτευχισθῇ καὶ ἐναντίον τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἀγωνίζεται, ἐν τῇ ἐλπίδι πάντοτε μιᾶς Γενικῆς Ὁρθοδόξου Συνόδου πρὸς εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς καταδίκης τῆς αἰρέσεως καὶ τῶν αἰρεσιάρχων.

Βεβαίως, αὐτὴ ἢ αὐστηρῶς Πατερικὴ Ὁρθόδοξος στάσις τῶν εὐσεβῶν ἀντι-οικουμενιστῶν τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου δὲν σημαίνει ἀμφισβήτησι τῶν καλῶν προθέσεων καὶ φιλοτίμων προσπαθειῶν πολλῶν Οἰκουμενιστῶν, οἱ ὅποιοι μετέχουν ἀνιδιοτελῶς, ἐνίοτε δὲ καὶ μὲ αὐτοθυσίαν, στὶς δραστηριότητες τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, πιστεύοντες εἰλικρινὰ στὸ ἐνωτικὸ ὄραμα.

Οὕτε ἐπίσης σημαίνει ἄγνοια ὄλων τῶν συγχρόνων ἐκείνων προκλήσεων, οἱ ὅποιες ἀπαιτοῦν μίαν ζῶσα μαρτυρία ἐνὸς ἠνωμένου χριστιανικοῦ μηνύματος ἔναντι τῶν μεγάλων, πολυπλόκων καὶ διαρκῶς ἀύξανομένων κοινωνικῶν προβλημάτων.

Ἄλλὰ ἡ πλάνη εἶναι λεπτὴ καὶ δυσδιάκριτος, καὶ πολὺ εὐκόλα εἶναι δυνατόν νὰ διολισθήσῃ κάποιος ἀπὸ τὸ ἐσχατολογικὸ ὄραμα τῆς ἐν Χριστῷ μεταμορφώσεως, στὴν ἐγκοσμιοκρατία, τὴν ἠθικολογία καὶ τὸν κοινωνισμό.

Ἡ Ὁρθοδοξία, μὲ τὴν Ἑσχατολογικὴ καὶ Εὐχαριστιακὴ Τῆς ἐμπειρία, ἔχει ἀπαντήσεις γιὰ τὴν λύσι ὄλων τῶν προβλημάτων τοῦ κόσμου, ὥστε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ συνεργάζεται ἢ ταυτίζεται μὲ τὸ ποικιλώνυμο ψεῦδος τῶν αἱρέσεων, γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

Ἡ γνησίᾳ Ἀλήθειᾳ, καὶ ὄχι ἡ νοθευμένη, ἐλευθερώνει καὶ σώζει τὸν κόσμον.

Ἕνας νοθευμένος Χριστιανισμὸς τελικῶς καταντᾷ τὸ μωρὸν ἄλας¹⁰⁹, τὸ ἀλάτι ποῦ ἔχασε τὴν δύναμι του καὶ τὸ ὅποῖον, ὅταν δὲν καταπατῆτε περιφρονητικά, ἐξισώνεται - ὡς κοινωνικὰ χρήσιμο - μὲ τίς ἄλλες θρησκείες τοῦ κόσμου.

* * *

109. Ματθ. ε' 13.

Γιά τόν λόγο αυτό, ἀπευθύνομε ἕκκλησι πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας Οἰκουμενιστὰς νὰ ἀνακρούσουν πρῦμναν.

Ἔχουν διαπραχθῆ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἀσύγνωστα λάθη ἐκ μέρους των ἐντὸς τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ὥστε νὰ ἔχη ἀποβῆ αὐτὴ σὲ ὑπ' ἀριθμὸν ἓνα σύγχρονο κίνδυνο τῆς Ὁρθοδοξίας.

Οἱ κατὰ τόπους Ἀγιώτατες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίαις ἔχουν ὀπωσδήποτε τὴν δυνατότητα καὶ τὸ χρέος νὰ συμβάλουν μοναδικὰ στὴν ἐνότητα τῶν διηρημένων Χριστιανῶν καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, ἀλλὰ ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον βάσει καθαρῶς ὀρθοδόξων προϋποθέσεων.

Γι' αὐτό, μακρυὰ ἀπὸ τὸ νοσηρὸ πνεῦμα τοῦ φουνταμενταλισμοῦ, δηλαδὴ μακρυὰ ἀπὸ κάθε αὐτάρκη ἐσωστρέφεια, ἀλαζονικὴ θριαμβολογία καὶ ὁμολογιακὴ φανατικότητα, ὀφείλουν ἐν πνεύματι εὐγενοῦς καὶ ταπεινῆς ἀγάπης

– **νὰ ἀποχωρήσουν** ἀπὸ τὸ «Π.Σ.Ε.» καὶ νὰ διακόψουν κάθε σχέσι μὲ τὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι·

– **νὰ καλλιεργήσουν** τὴν πανορθόδοξη ἐνότητα στὸν ὕψιστο δυνατὸ βαθμό·

– **νὰ ἀναζωπυρώσουν** τὴν εὐχαριστιακὴ ζωὴ καὶ τὴν ὁμόνοια τῆς πίστεως, διότι διὰ μέσου αὐτῶν «καθαίρουνται αἱ δυνάμεις τοῦ σατανᾶ» καὶ «λύεται ὁ ὄλεθρος αὐτοῦ», κατὰ τὸν Ἅγιον Ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιο Ἀντιοχείας¹¹⁰.

– **νὰ προβάλλουν** δυναμικὰ τὸν ἀνεκτίμητο ἡσυχαστικὸ, λειτουργικὸ καὶ θεολογικὸ πλοῦτο τῆς Πατερικῆς Παραδόσεως·

– **νὰ παρέμβουν** συλλογικὰ στὸ κοινωνικὸ γίγνεσθαι, ὡς ζῶντες φορεῖς τοῦ μηνύματος τῆς «Καινῆς Κτίσεως»·

110. Ἁγίου Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, PG τ. 5, στλ. 656A («Πρὸς Ἐφεσίους», XII).

– **να αξιοποιήσουν** ἐν ἀγάπῃ καὶ ταπεινώσει ὅλες τὶς ἀνεκτίμητες δωρεὲς τῆς χαρισματικῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς μίαν σοβαρὰ καὶ υπεύθυνο ἱεραποστολικὴ πρότασι καὶ πρόσκλησι στὸν σύγχρονο κόσμο.

Διότι, **μόνον** ὁ Χριστὸς τῆς Ἀληθείας· **μόνον** ὁ Χριστὸς τῆς Ἐκκλησίας· **μόνον** ὁ Χριστὸς τῶν Μυστηρίων· **μόνον** ὁ Χριστὸς τῆς Ἀγιότητος εἶναι ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου, ἡ Ἀρχὴ καὶ τὸ Τέλος, τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ Καινὴ Κτίσις!

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
«ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ: ΚΙΝΗΣΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙ
Ἡ ΣΥΓΚΡΗΤΙΣΤΙΚΗ ΑΙΡΕΣΙΣ;»
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Γ. ΚΟΥΚΟΥΔΑΚΗ, ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ 40 - ΑΘΗΝΑ
ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1998
ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ

**Οἱ «Διάλογοι» ἀπέτυχαν·
οἱ Οἰκουμενισταὶ προτείνουν μίαν ἐνότητα
συγκρητιστικῆς συνυπάρξεως**

Ὁ συγγραφεὺς τῆς παρούσης ἐργασίας παρουσιάζει πολὺ συνοπτικὰ τὸ φλέγον ζήτημα τῶν Οἰκουμενικῶν Διαλόγων καὶ τὴν ἀπροκατάληπτο κριτικὴ στάσι τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ στὰ ἐξῆς ἀσφαλῆ συμπεράσματα:

α) οἱ Διάλογοι κατ' οὐσίαν ἔχουν ἀποτύχει·

β) ἡ συμμετοχὴ τῶν ὀρθοδόξων στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνησι ἐπηρέασε τὸ ἐκκλησιολογικὸ τους φρόνημα καὶ τοὺς ὠδήγησε στὴν διατύπωσι μιᾶς ποικιλίας ἀντορθοδόξων θεολογικῶν ἀπόψεων·

γ) τοῦτο συνέβαλε ἀποφασιστικὰ στὸ νὰ μὴν ἐπιστρέψουν οἱ ἑτεροδόξοι στὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ Ἐκκλησίας·

δ) οἱ ὀρθόδοξοι Οἰκουμενισταί, ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀποτυχία τῆς ἀληθοῦς ἐν Χριστῷ ἐνώσεως, ἀποδέχονται τελικῶς ἕναν ἐκκλησιολογικὸ «μινιμαλισμό», δηλαδὴ μίαν ἐνότητα μὲ τοὺς ἑτεροδόξους ἠθικῆς φύσεως, μίαν ἐνότητα συγκρητιστικῆς συνυπάρξεως·

ε) αὐτὸ τοὺς ὠδήγησε, κατὰ φυσικὴν πλέον ἀκολουθία, στὴν παῦσι τῆς ὀρθοδόξου ἱεραποστολῆς, δηλαδὴ τὴν κατάργησι τοῦ προφητικοῦ κηρύγματος τῆς μετανοίας πρὸς τοὺς αἰρετικούς.

Ὅλα αὐτὰ δικαιολογοῦν ἀπόλυτα τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῶν Ἐνισταμένων νὰ διαπιστώνη στὸν Οἰκουμενισμό μίαν συγκρητιστικὴ αἴρεσι, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔχει χρέος νὰ ἀποτειχισθῇ καὶ ἐναντίον τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἀγωνίζεται, ἐν τῇ ἐλπίδι πάντοτε μιᾶς Γενικῆς Ὁρθοδόξου Συνόδου πρὸς εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς καταδίκης τῆς αἵρέσεως καὶ τῶν αἰρεσιάρχῶν.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΝΙΣΤΑΜΕΝΩΝ